

ਹੁੰਦਲ ਫਿਲਮਜ਼ ਅਤੇ ਗੁਰਆਲਮਬੀਰ ਸਿੰਘ(ਐਲਕਲ)
ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਸਾਡਾ

ਮਨਦੀਪ ਖਾਨਪੁਰੀ

www.PunjabiLibrary.com

ਮੁਫ਼ਤ

(ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹ)

ਅਜਮਾਨ ਸੁਭ ਛੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਉੱਡਣਾ ਹੈ ਯਾਂ ਮੱਪ੍ਪ ਵਾਂਗ ਰੰਗਣਾ ।

ਅਸੀਂ ਕਲੀ ਵਾਗੀ ਕੁਝ ਤੌਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਛੂੰ ਯਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਮੌਲਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਂ ਮਿਹਨਤ ਮੈਂ ਆਪਣੇ
ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਾਂ, ਸਿਵੇਂ ਦੌਨ੍ਹ ਕੰਨ ਵੰਹਮੁ ਫਿਲ ਹੋਣ ਕਿ ਐਨਕ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਚਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਨੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੀਂ ।

ਮਾਫ਼ਕ

(ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਮਨਸੀਧ ਖਾਨਧੁਰੀ

ਕੈਫੇ ਵਰਲਡ (ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਕੈਫੇ)

Shafaq

Written By

Mandeep Khanpuri

VPO Khanpur Sahota

Distt. Hoshiarpur-146114

mandeepkhanpuri@gmail.com

Mob. 97791 79060

ISBN: 978-93-91327-91-0

Price: 220/-

Sponsored by

Guralambir Singh(Alex)

Hundal Films

Filmmaker, Writer, Theatre Director

Director, Australian Multicultural Theatre Association

Ph.:+61447736804

www.hundalfilms.org

Published by

Cafe World (کیتاں والਾ کੈਫੇ)

Mandi Kalan, Jalandhar, Bathinda

Mob: 99140-22845, 94630-22845

Email: cafebti786@gmail.com

© Mandeep Khanpuri+Cafe World

ਸਮਰਪਣ

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
ਜੋ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਦੀ ਨਿੱਬ ਬਣ ਕੇ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੁਆਰਾਂ ਲਿਖਦੀ ਹੈ॥

੩੩੭

● ਦੋ ਸ਼ਬਦ	07	● ਰੱਬ ਦੀ ਮਾਂ	44
● ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸੀਸੀ	09	● ਕੇਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਵਾਹੇ	46
● ਗਲੋਅ ਦੀ ਬੇਲ ਜਿਹੀ	11	● ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ	48
● ਘੁੱਗੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ	13	● ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਬੰਦੇ	49
● ਪਹਾੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ	15	● ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ	51
● ਕਸੁੰਭੜੇ ਦੇ ਫੁੱਲ	17	● ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੀਰੇ ਛੌਜ਼ੀ	53
● ਜੰਗਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ	19	● ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇਤਰਹੀਣ...	54
● ਬਾਰਾ ਸਿੰਗਾ	21	● ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ	56
● ਸੀਸਮ ਦਾ ਰੁੱਖ	23	● ਦਾਦੀ ਨਾਨੀ	57
● ਕੋਇਲ ਰੋਂਦੀ	25	● ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ	58
● ਮੀਂਹ ਦਾ ਦਿਨ	27	● ਕੁੜੀਆ ਦੇ ਗਿੱਧੇ	60
● ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਥਾਬ	29	● ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ	61
● ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ	31	● ਗਜ਼ਲ	63
● ਸੂਰਜ ਕੱਲੇ ਚੜ੍ਹਦੇ	33	● ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ	64
● ਟੁੱਟੀ ਤੰਦ	35	● ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਧੀ	66
● ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ	37	● ਮੇਰੀ ਮਾਂ	67
● ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ	39	● ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ	68
● ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥ	41	● ਅਨਮੋਲ ਗੱਲਾਂ	70
● ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ	43		

ਟੋ ਸ਼ਬਦ

ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਬੜਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ "ਸ਼ਫਕ" ਦੇ ਇਸ ਪੰਨੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ। "ਸ਼ਫਕ" ਮੇਰਾ ਲਿਖਿਆ ਦੂਜਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਉਤਾਰ ਦੇਣਾ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਬੜਾ ਹਲਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਹੀ ਲਿਖੇ ਨੇ ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੇਰਾ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਵਧੀਆ ਲੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਵਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲੇਖਕ ਪਰਾਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਪਾਉਂਦਾ।

ਪਰ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਇਕ ਲੇਖਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ "ਓਸੋ ਰਜਨੀਸ਼"। ਓਸੋ ਸਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਨਕ" ਦੁਖੀਆ ਸਭ ਸੰਸਾਰ", "ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ" ਸਮਾਧੀ ਤੋਂ ਸੰਭੋਗ ਤਕ ਮੈਂ ਇਹ ਤਿੰਨ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਘੇਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਲਿਖੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੰਗਲ ਬੇਲ ਬੂਟੇ ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇਨਸਾਨੀ ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਤੋਲ ਕੇ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਮਾਂ -ਪਿਤਾ ਭੈਣ, ਭਰਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਛੇੜੀ ਹੋਈ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਤਜਰਬੇ ਕੱਢੇ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੌਸਲਾ ਵੀ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੱਥੋਂ

ਧੋਖਾ ਖਾਣ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਆਸ ਉਮੀਦ ਉਜਾਗਰ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਮੈਂ ਬੜਾ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਜਿਹਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰ ਬਖਸ਼ੇ।

ਧੰਨਵਾਦ

ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸੀਸ਼ੀ

ਮੈਂ ਕੇਸੂ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ
ਕੋਈ ਡੋਲ੍ਹੁ ਗਿਆ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸੀਸ਼ੀ

ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਹੁਸਨ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ
ਇਹ ਕੈਸਾ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ

ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਫਰਤ ਰੱਖੀ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ
ਮੇਰਾ ਜੋਬਨ ਬਗੀਚਾ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਨਾ
ਮੇਰਾ ਤੱਤੜੀ ਦਾ ਕਸੂਰ ਕੀ ਸੀ

ਮੈਂ ਕੇਸੂ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ
ਕੋਈ ਡੋਲ੍ਹੁ ਗਿਆ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸੀਸ਼ੀ .

ਅੱਖ ਮੇਰੀ ਸੁੱਟਦੀ ਸੀ
ਦੂਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਘੋੜ ਸਵਾਰ

ਬੈੜੀ ਦੁਨੀਆ ਮੇਰੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ 'ਤੇ
ਚਲਾਈ ਲੋਹੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ

ਜਦ ਚਿਹਰਾ ਮੇਰਾ ਸੜ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਮੈਂ ਹੰਝੂ ਬੜੇ ਲਏ ਪੀ ਸੀ

ਮੈਂ ਕੇਸੂ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ
ਕੋਈ ਡੋਲ੍ਹੁ ਗਿਆ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸੀਸ਼ੀ

ਮੈਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਉਤਾਰੇ ਕੰਧਾਂ ਤੋਂ
ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਆਪਣੇ ਅੰਗਾਂ ਤੋਂ

ਮੇਰੀ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਗਈ ਮੁਸਕਾਨ
ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੁਣ ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ

ਮੇਰੀ ਪੀੜ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇਖੀ ਨਾ
ਮੈਂ ਕਰਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ-ਸੀ

ਮੈਂ ਕੇਸੂ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ
ਕੋਈ ਡੋਲ੍ਹ ਗਿਆ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ।

ਗੁਰੋਅ ਦੀ ਬੇਤ ਮਿਠੀ

ਮੈਂ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਦਿਸ ਜਾਣਾ
ਮੇਰੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇਰੇ ਪੈਰੀਂ ਵਿਛ ਜਾਣਾ

ਮੇਰਾ ਰੰਗ ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦਿਉ
ਤੈਨੂੰ ਹਰਦਮ ਹਰੀ ਭਰੀ ਮਿਲਾਂਗੀ

ਮੈਂ ਗਲੋਅ ਦੇ ਵਰਗੀ ਹਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਅੰਬ ਜਾਂ ਨਿੰਮ ਦੇ ਬੂਟੇ ਚੜ੍ਹੀ ਮਿਲਾਂਗੀ

ਮੇਰੇ ਲਾਗੇ ਘਾਹ ਤੇ ਫੁੱਲ ਹੋਣੇ
ਸੱਪਾਂ ਨੇ ਸੰਵਾਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣੇ

ਨੂੰਗੀਆਂ ਝੱਖੜ ਝੁੱਲ ਹੋਣੇ
ਤੇਰੇ ਨੇਤਰ ਨਾ ਅਸਾਂ ਤੋਂ ਭੁੱਲ ਹੋਣੇ

ਪਹਿਲੀ ਤੱਕਣੀ ਦੀਵੇ ਗੁਲ ਹੋਣੇ
ਤੇਰਾ ਹੱਸ ਕੇ ਚਿਹਰਾ ਨਿਹਾਰਨਾ ਏ

ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸੜੀ ਗਲੀ ਮਿਲਾਂਗੀ
ਮੈਂ ਗਲੋਅ ਦੇ ਵਰਗੀ ਹਾਂ

ਤੈਨੂੰ ਅੰਬ ਜਾਂ ਨਿੰਮ ਦੇ ਬੂਟੇ ਚੜ੍ਹੀ ਮਿਲਾਂਗੀ

ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਘੋਲ ਕੇ ਪੀਵੇ
ਮੈਂ ਖੂਨ ਪੁਣਦਿਆਂ ਕੁੱਖਾਂ ਦਾ

ਮੈਂ ਬੇਲ ਹਾਂ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ
ਮੈਨੂੰ ਆਸਰਾ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ

ਤੂੰ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਲਗਾਵਾਂਗੀ
ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ ਚ ਇੱਕ ਲੱਤ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਮਿਲਾਂਗੀ

ਮੈਂ ਗਲੋਅ ਦੇ ਵਰਗੀ ਹਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਅੰਬ ਜਾਂ ਨਿੰਮ ਦੇ ਬੂਟੇ ਚੜ੍ਹੀ ਮਿਲਾਂਗੀ

ਘੁੱਗੀਆਂ ਦੇ ਹਮਰੇ

ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਹੁਣ ਘੁੱਗੀਆਂ ਕਾਲੇ ਕਾਂਵਾਂ 'ਤੇ

ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਜੁਲਮ ਹੋਰ ਸਹਿਣੇ ਨੇ
ਹੁਣ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਨੇ

ਉਹ ਵਾਵਰੋਲੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਨਾ
ਜ਼ਮੀਰ ਰੱਖਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਹਿਣੇ ਨੇ

ਪੁੱਤ ਟਕੇ-ਟਕੇ ਨੂੰ ਵਿਕ ਜਾਂਦੇ
ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦੇ ਆ ਮਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਹੁਣ ਘੁੱਗੀਆਂ ਕਾਲੇ ਕਾਂਵਾਂ 'ਤੇ

ਜਦ ਆਲੂਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਕੋਈ ਝਾਕਦਾ
ਫਿਰ ਲਹੂ ਦੁਹਾਈਆਂ ਪਾਉਂਦਾ

ਕਿਉਂ ਜੁਲਮ ਅੱਗੇ ਠੰਡਾ ਆਦਮ ਅੱਜ ਦਾ
ਭਾਵੇਂ ਤੱਤੇ ਪਾਣੀ ਉਹ ਨਹਾਉਂਦਾ

ਔਰਤ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ
ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਭੰਗ ਕਰੂ

ਲੰਮੀਆਂ ਗੁੱਤਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਣਕੇ
ਹੁਣ ਭਾਰੀ ਪਉ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਹੁਣ ਘੁੱਗੀਆਂ ਕਾਲੇ ਕਾਂਵਾਂ 'ਤੇ

ਹਰ ਕੋਈ ਔਰਤ ਦਾ ਜਿਸਮ
ਹਥਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ

ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰ ਕੇ
ਆਦਮ ਭੇੜੀਆ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ

ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੈਸੇਜ ਪੁਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਫਿਰ ਰਾਹੀਂ ਕੱਚ ਨੇ ਜਾਂ ਛੁੱਲ

ਊਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੁਰਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ
ਜੋ ਮਨ ਬਣਾ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ

ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਹੁਣ ਘੁੱਗੀਆਂ ਕਾਲੇ ਕਾਂਵਾਂ 'ਤੇ

ਪਹਾੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਸ਼ੀਆ ਉੱਡੀਆਂ
ਜੋ ਉੱਡਦੇ ਪਿੰਜਰਿਓਂ ਭੌਰ

ਸੀਤ ਲਹਿਰ ਖਲ ਸਾੜ ਰਹੀ
ਤੇ ਰੋਣ ਚੁਬਾਰਿਓਂ ਮੇਰ

ਨੇਕੀ ਕਰ ਕਰ ਵੀ ਸਿਰ ਬਦੀਆ ਨੇ
ਸਾਡਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਲ ਜਿਓਂ ਸਦੀਆ ਨੇ

ਸਾਨੂੰ ਜਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਨਦੀਆਂ ਨੇ
ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਕਾਲ ਕੂਕਦਾ ਏ

ਸਾਨੂੰ ਕਰਦਾ ਤਾੜ-ਤਾੜ
ਅਸੀਂ ਪਹਾੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ

ਸਾਨੂੰ ਬਘਿਆੜਾਂ ਦੀ ਮਾਰ
ਸਾਡੇ ਤਿੱਖੇ ਪੈਰ ਚੱਟਾਨਾਂ 'ਤੇ

ਸਾਡੀ ਘਾਹ ਨਾਲ ਹੈ ਦੋਸਤੀ
ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤੇਰਾ ਫੜ੍ਹ

ਨਾ ਜੰਮਿਆ ਮਿਹਰੂ ਪੋਸਤੀ
ਅਸੀਂ ਉੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸ਼ਿੰਦੀਆਂ

ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ
ਸਿੰਗ ਜਾਪਣ ਡਾਲ ਜੋ ਕਿੱਕਰਾਂ ਦੇ

ਸਾਡੀ ਛਾਲ ਬਰਾਬਰ ਤਿੱਤਰਾਂ ਦੇ
ਰੇਤੇ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਸਲੋਟੀ

ਸਾਡਾ ਆਦਮ ਕਰੋ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਅਸੀਂ ਪਹਾੜੀ ਬੱਕਰੀਆਂ

ਸਾਨੂੰ ਬਿਧਿਆੜਾਂ ਦੀ ਮਾਰ

ਕਸ਼ਮੰਭੜੇ ਦੇ ਟੁੱਕ

ਅੱਗ ਦੇ ਵਰਗਾ ਰੂਪ ਹੈ ਸਾਡਾ
ਭਖਦੇ ਸੂਰਜ ਜਿਹਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਸਾਡਾ

ਅਸੀਂ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ
ਸਾਡੇ ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਹੋ ਫਿਕੜੇ ਜਾਂਦੇ

ਸਾਨੂੰ ਸਰਾਪ ਤਿਤਲੀਆਂ ਮਰਜਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਅਸੀਂ ਕਸੁੰਭੜੇ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਜਿਹੇ

ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਧੁੱਪਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਹਰੇ ਹਰੇ ਪੱਤੇ ਸਾਡੇ

ਵਕਤ ਮਾਰਦੈ ਵੱਟੇ ਸਾਡੇ
ਪੀੜ੍ਹਾਂ ਸੰਗ ਮਲਾਹਜੇਦਾਰੀ

ਦੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਨੇੜੇ ਝੁੱਟੇ ਸਾਡੇ
ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੋਈ

ਰੱਬ ਨਾਲ ਨਾ ਰੋਸਾ ਕੋਈ
ਸਾਡੇ ਚਾਵਾਂ ਦੀ ਲੱਸੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਮੂੰਹ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇ ਮਧਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਅਸੀਂ ਕਸੁੰਭੜੇ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਜਿਹੇ

ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਧੁੱਪਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਅੰਦਰ ਸਾਡੇ ਈਰਖਾ ਨਾ ਕੋਈ

ਬਾਹਰੋਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾ ਵੈਰ ਕਿਸੇ ਲਈ
ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਪੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਬੰਦਾ

ਅਸੀਂ ਸੁਗੰਧ ਦਿੰਦੇ ਨਾ ਜ਼ਹਿਰ ਕਿਸੇ ਲਈ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਮੈਂ ਹੱਥ ਬਣਾ ਜਾਂ ਪੈਰ ਕਿਸੇ ਲਈ
ਦੋਹਤੇ ਦੋਹਤਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਮਰੇ ਤੂੰ

ਸਾਡਾ ਕੀ ਵਸਾਹ ਕੱਚੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦਾ
ਅਸੀਂ ਕਸੁੰਭੜੇ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਜਿਹੇ

ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਧੁੱਪਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ

ਤ੍ਰਗਾਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇ

ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ ਕਾਂਵਾਂ ਰੌਲੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਪਾਈ
ਸਾਗਵਾਨ ਦੇ ਰੁੱਖ ਕੋਲ ਲੱਗੀ

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਇੰਨੀ ਭੀੜ ਕਿਉਂ ਹੈ
ਕਿਹੜਾ ਸਮਰਾਟ ਲੰਘਿਆ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦੀ

ਆਹ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੇ ਵੱਜਿਆ ਤੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ
ਉੱਡਦੀ ਹੋਈ ਲਾਲ ਭੁੱਬਲ ਦੱਸਦੀ

ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਖੁਰਾਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲਿਆ ਹੈ
ਸਿਰ ਸੁੱਟੇ ਹੋਏ ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਦੱਸਦੇ ਨੇ

ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਧੋਲਿਆ ਹੈ

ਇਸ ਹਰੇ ਭਰੇ ਖੱਬਲ ਘਾਹ ਉਪਰ
ਸੂਹਾ ਰੱਤ ਕਿਸ ਜੀਵ ਦਾ ਡੋਲਿਆ ਹੈ

ਮਧੂਮੱਖੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਰਾਣੀ ਮੱਖੀ ਦੀ ਅੱਖ ਚ ਨੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ

ਕਿਹੜਾ ਸਮਰਾਟ ਲੰਘਿਆ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਦੀ
ਆਹ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੇ ਵੱਜਿਆ ਤੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ

ਅੱਜ ਘਮਸਾਨ ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ ਲੱਗਦਾ
ਵਣਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰਾਂ ਦਾ

ਜਦ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੋਉਂਗਾ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਦਾ

ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਨੇ ਬੇਲਾ ਹੋਈਆਂ
ਪੈਰਾਂ ਚ ਡਿਗੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ ਨੇ

ਤਿੱਤਲੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹਿ ਕੇ ਭੌਰੇ
ਅੱਜ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਨੇ

ਕੌਣ ਕਰ ਗਿਆ ਹਮਲਾ ਕੰਜਰ
ਹਿਰਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਚੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ

ਕਿਹੜਾ ਸਮਰਾਟ ਲੰਘਿਆ ਜੰਗਲ ਵਿਚਦੀ
ਆਹ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੇ ਵੱਜਿਆ ਤੀਰ ਕਿਉਂ ਹੈ

ਮਹਿਲੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ
ਪਤਾ ਸੀ ਕਿੰਨਿਆਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਪਾੜੇਗਾ

ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ
ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਂਵਾ ਮਾਰੇਗਾ ॥

ਬਾਰਾ ਸਿੰਗਾ।

ਮੈਂ ਬਾਰਾ ਸਿੰਗਾ ਜੰਗਲ ਦਾ
ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੋਰ ਤੇ ਚੀਤੇ

ਮੇਰੀ ਵੈਗੀ ਹੋਈਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ
ਸਿੰਗ ਮੇਰੇ ਫਸਾ ਲਏ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ

ਮੈਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਸੂਕਦਾ
ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਕੂਕਦਾ

ਜਾਵਾਂ ਅੱਗ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਛੂਕਦਾ
ਗੂੜਾ ਭੂਰਾ ਰੰਗ ਹੈ ਮੇਰਾ

ਮੈਂ ਪਲਿਆ ਹਾਂ ਘਾਹ ਖਾ ਕੇ
ਜੰਮਿਆ ਨਾ ਕੋਈ ਸੂਰਮਾ

ਭੱਜਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰੀ ਪੂਛ ਨੂੰ
ਜੋ ਹੱਥ ਦਿਖਾਵੇ ਲਾ ਕੇ

ਇਨਸਾਨੀ ਤੀਰ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਾਡੇ
ਹਿੱਕਾਂ 'ਚ ਖੋਭਣ ਦੇ ਹੀਲੇ ਕੀਤੇ

ਮੈਂ ਬਾਰਾ ਸਿੰਗਾ ਜੰਗਲ ਦਾ
ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੋਰ ਤੇ ਚੀਤੇ

ਮੇਰੇ ਮਾਸ ਦੇ ਲੋਭੀ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ
ਮੈਨੂੰ ਚਹੁੰ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰਾ

ਮੈਂ ਵੀ ਕਿੱਥੋਂ ਸਹਿਮਦਾ
ਰੱਖ ਪਰਬਤ ਜਿੱਡਾ ਜੇਰਾ

ਵੈਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚ ਜਾਂਵਾਂ
ਕਈ ਦੋਸਤ ਵੀ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਮਾੜੀ ਨੀਤੇ

ਮੈਂ ਬਾਰਾ ਸਿੰਗਾ ਜੰਗਲ ਦਾ
ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਸ਼ੇਰ ਤੇ ਚੀਤੇ

ਸ੍ਰੀਸ਼ਮ ਦਾ ਹੁੱਖ

ਹਰੇ ਕਚੋਰ ਨੇ ਪੱਤੇ ਮੇਰੇ
ਕਦੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ਸੋਕਾ

ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀਸ਼ਮ ਦੇ ਰੁੱਖ ਜਿਹੀ
ਪੰਛੀਆਂ ਛੱਡਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਮੌਕਾ

ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੇਲਾਂ ਲਹਿ ਗਈਆਂ
ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਕਹਿ ਗਈਆਂ

ਮੇਰੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵੱਲ
ਵੇਖ ਕੇ ਇੰਜ ਲੱਗੇ

ਜੀਕਣ ਵਿਧਵਾ ਦੀਆਂ
ਚੂੜੀਆਂ ਲਹਿ ਗਈਆਂ

ਕੌੜ ਤੂੰਬੇ ਦੇ ਪੀਲੇ ਛੁੱਲ ਮੈਂ
ਨੇੜੇ ਖੱਡਣੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਹੋਕਾ

ਹਰੇ ਕਚੋਰ ਨੇ ਪੱਤੇ ਮੇਰੇ
ਕਦੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ਸੋਕਾ

ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀਸ਼ਮ ਦੇ ਰੁੱਖ ਜਿਹੀ
ਪੰਛੀਆਂ ਛੱਡਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਮੌਕਾ

ਕੋੜਾ ਗਰਮ ਤਸੀਰ ਬਾਲੜਾ
ਮਾਹੀ ਮੇਰਾ ਜਮਾਲ ਘੋਟਾ

ਸਾਡੀ ਵੇ ਕਿਉਂ ਕਦਰ ਨਾ
ਪਾਈ ਕਰਕੇ ਪੋਟਾ ਪੋਟਾ

ਮੈਂ ਗੌਫਗੀਨਾ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਵਰਗੀ
ਸੁੱਕ ਕੇ ਵੀ ਮੇਰੇ 'ਤੇ

ਰੰਗ ਆ ਗਿਆ ਚੋਖਾ
ਹਰੇ ਕਚੋਰ ਨੇ ਪੱਤੇ ਮੇਰੇ

ਕਦੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ਸੋਕਾ
ਮੈਂ ਸ਼ੀਸ਼ਮ ਦੇ ਰੁੱਖ ਜਿਹੀ

ਪੰਛੀਆਂ ਛੱਡਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਮੌਕਾ
ਮੇਰੇ ਉੱਪਰੋਂ ਆਲੂਣੇ ਚੁੱਕ ਲਏ

ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁੰਨੀ-ਸੁੰਨੀ
ਆਦਮ ਦੇ ਰੱਤ ਨਾਲ ਦੀ

ਕਦੇ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਮੈਂ ਚੁੰਨੀ
ਜ਼ਖਮ ਕਿਥੇ ਆ ਸੀਤੇ ਜਾਂਦੇ

ਨਿੱਤ ਭਰਦੀ ਗਮਾਂ ਦਾ ਤੋਪਾ

ਮੈਂ ਸ਼ੀਸ਼ਮ ਦੇ ਰੁੱਖ ਜਿਹੀ
ਪੰਛੀਆਂ ਛੱਡਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਮੌਕਾ ॥

ਸ਼ਫਕ/24

ਕੋਇਲ ਵਿਚਾਰੀ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ

ਨਾ ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ ਤਿਲੀਅਰ ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ

ਇਹਦੀ ਚੁੰਝ ਤੇ ਦਾਗ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ
ਇਸਦੇ ਖੰਭ ਨੇ ਪੱਟੇ ਵਕਤਾਂ ਨੇ

ਇਹਦੀ ਲੁਕਣ ਦੀ ਢਾਲ ਬਣਦੇ ਨੇ
ਸੰਘਣੇ ਪੱਤ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੇ

ਕੋਈ ਜੱਗ ਤੇ ਸੰਗੀ ਸਾਬੀ ਨਾ
ਇਹਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਘਰੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ

ਕੋਇਲ ਵਿਚਾਰੀ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ
ਨਾ ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ ਤਿਲੀਅਰ ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ

ਇਹ ਦਾ ਹਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ
ਹੱਸਦੇ ਨੇ ਛੁੱਲ ਸ਼ਰੀਹਾਂ ਦੇ

ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਫਲੀਆਂ ਛੇੜਦੀਆਂ
ਮੌਸਮ ਚੱਲਦੇ ਝੱਖੜ ਮੀਂਹਾਂ ਦੇ

ਮੇਰਾਂ ਤੋਤਿਆਂ ਦੀ ਡਾਰ ਤੰਨਜ ਕੱਸੇ
ਲੱਗੇ ਲੱਬੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਾਹਾਂ ਨੇ

ਕੋਇਲ ਵਿਚਾਰੀ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ
ਨਾ ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ ਤਿਲੀਅਰ ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ

ਇਹ ਤਾਂ ਘਰੋਂ ਉਡੀ ਆ ਰੁੱਸ ਕੇ
ਇਹਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਬਾਲੜੇ ਲਾਗੇ ਨਾ

ਛੱਡ ਆਈ ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ ਨੂੰ
ਇਹਦੀ ਸੁੱਤੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਗੇ ਨਾ

ਅੱਖ ਸੰਧੂਰੀ 'ਚੋ ਪਈ
ਦੁੱਖ ਪੀੜ੍ਹਾਂ ਆਵਣ ਤਾਬੇ ਨਾ

ਹੌਸਲੇ ਕੱਦ ਦੇ ਮੁੱਕ ਚੁੱਕੇ
ਜਾਪੇ ਲੰਮੀਆਂ-ਲੰਮੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੇ

ਕੋਇਲ ਵਿਚਾਰੀ ਰੋਂਦੀ ਰਹੀ
ਨਾ ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ ਤਿਲੀਅਰ ਕਾਂਵਾਂ ਨੇ

ਮੀਂਹ ਦਾ ਇਤਿ

ਬੱਦਲ ਹੋ ਗਏ ਗਾੜ੍ਹੇ ਗਾੜ੍ਹੇ ਸੀ
ਹਵਾ ਕੱਢਦੀ ਹਾੜ੍ਹੇ ਹਾੜ੍ਹੇ ਸੀ

ਇਹ ਬੜੇ ਹੰਝੂ ਭਾਰੇ ਭਾਰੇ ਸੀ
ਜੋ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਅੱਖ 'ਚੋਂ

ਮੁੜ ਮੁੜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆ ਰਹੇ ਸੀ
ਘੋਰ ਮੀਂਹ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਬਣਿਆ

ਬੜੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿਣ ਮਿਣ ਸੀ ਅੱਜ
ਇਕ ਪੰਛੀ ਬੈਠਾ ਸੁੱਕੇ ਸੁੱਕੇ

ਸੰਤਰੇ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੇ
ਕੁਝ ਹਰੀਆਂ ਸੀ ਕੁੱਝ ਸੁੱਕੀਆਂ ਸੀ

ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਾ ਜਾਣਾ ਇਸ ਪੰਛੀ ਦਾ
ਇਹਦੀ ਅੱਖ ਚ ਸੂਰਜ ਜਿੰਨੀ ਲੋਅ ਸੀ

ਠੰਡ ਜੋਬਨ 'ਤੇ ਮਹੀਨਾ ਪੋਹ ਸੀ
ਬੜਾ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗੇ ਖੰਭਾਂ ਨੂੰ ਝਾੜਦਾ

ਜਦ ਮੀਂਹ ਕੱਢਦਾ ਇਹਦਾ ਜਲੂਸ ਸੀ
ਇਹਦੀ ਦੇਹ ਸੀ ਚਿੱਟੀ ਭੇਡ ਦੇ ਖਲ ਵਰਗੀ
ਭੂਗੀ ਭੂਗੀ ਚੁੱਝ ਤੇ ਭੂਗੀ ਪੂਛ ਸੀ

ਇਹਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਲੱਗਦਾ ਆਲੂਣੇ 'ਚੋਂ
ਇਹਦੇ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ ਨੇ

ਇਹਨੂੰ ਕਾਂਬਾ ਛਿੜਿਆ ਜ਼ੋਰਾਂ ਸ਼ੋਰਾਂ ਤੇ
ਅੱਜ ਰੁੱਤਾਂ ਬਣਕੇ ਕਾਤਿਲ ਆਈਆਂ ਨੇ

ਸਾਡੀ ਛੰਨ ਥੱਲੇ ਆ ਜਾ ਮੈਂ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਾਂ
ਵੇ ਦੱਸ ਮੌਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੇ ਕੌਣ

ਇਹਦੀ ਮਾਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਗਈ
ਇਹਨੂੰ ਹੁਣ ਕੰਨੋਂ ਫੜ ਕੇ ਘਰ ਖੜੇ ਕੌਣ

ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਦੋ ਚਿੜੀਆਂ ਆਈਆਂ
ਇਹਦੇ ਵਗਦੇ ਹੰਝੂ ਪੂੰਝੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਕਮਲਿਆ
ਮੰਨਿਆ ਕਰ ਉਸ ਰੱਬ ਦੇ ਭਾਣੇ

ਉਸ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ
ਚੁਗਦੀਆਂ-ਚੁਗਦੀਆਂ ਚੁੰਝਾਂ ਥਕਣ

ਮੁੱਕ ਦੇ ਨਾ ਮੈਂ ਕਦੇ ਦੇਖੇ ਦਾਣੇ
ਤੂੰ ਰੁੱਸਿਆ-ਰੁੱਸਿਆ ਏ ਜਿੰਦਰਗੀ ਕੋਲੋ

ਪੀੜਾਂ ਦਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਤੂੰ ਚੱਲ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਗਲੇ ਲਾਵੇਗਾ
ਕਿਉਂ ਕੀ ਰੱਬ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ

ਤੂੰ ਹੀ ਪੈਗੰਬਰ ਤੂੰ ਹੀ ਬਲੀ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾਰ
ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ

ਬੋਲੇ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ

ਝੂਠੀ ਮਿੱਟੀ ਝੂਠਾ ਪਾਣੀ
ਸੱਚੀ ਬਾਬਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ

ਤੇਰੀ ਚੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ ਖਾ ਕੇ
ਦੇਵ ਦੈਂਤ, ਰਾਖਸ਼ਸ਼ ਸੁਧਰੇ ਸਭ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣੀ

ਤੇਰੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਿਹਾ ਕਿਤੇ ਨੂਰ ਨਹੀਂ
ਮੈਂ ਰਾਹੁ ਨਾਲ ਤੱਕੇ ਬੜੇ ਰਿਸ਼ੀ ਅਵਤਾਰ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ
ਬੋਲੇ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ

ਕਿਸੇ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੀਰ
ਭਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ਤੇਰੇ ਖੀਰੇ ਖੀਰ

ਮੇਦੀ ਖਾਨੇ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਬੋਲੇ
ਇੱਕ ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੌਲੇ ਛਕੀਰ

ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਾ ਬਾਬਾ
ਕੀ ਸਮਝਣ ਅੰਗੁਣਹਾਰ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ
ਬੋਲੇ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ

ਜਿੱਥੇ ਵੱਡਿਆ ਜਿੱਥੇ ਬਿਜਾਇਆ
ਖੇਤ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣੇ

ਅੱਜ ਹਲ ਚਲਾਉਣ
ਝੁਦ ਰੱਬ ਹੈ ਆਇਆ

ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ ਬਾਬਾ
ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨੇ ਵੀ

ਕਿਤੇ ਹੋਣੇ ਨਮਸਕਾਰ

ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ
ਬੋਲੇ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ॥

ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ

ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜਦ ਝੁੱਲੇ ਹਨ੍ਹੇਗੀ,
ਮੈਨੂੰ ਦੇਂਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਗੀ ।

ਹਾਲਾਤ ਖਿਲਾਫ ਜੇ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ,
ਮਾਂ ਤੇਰੀ ਤਾਂ 'ਕੱਲੀ ਬਥੇਰੀ ।

ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਰੜਕਣੀਆਂ ਨੇ,
ਮਾਣੀਆਂ ਮੌਜਾਂ ਤੇਰੀ ਛਾਂ ਦੀਆਂ ।

ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਲੱਗੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ।

ਆਪ ਫਟੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਾ ਸੂਟ ਲੈਂਦੀ,
ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸੀ ਬੂਟ ਲੈਂਦੀ ।

ਆਪ ਰੁੱਖੀਆਂ-ਮਿੱਸੀਆਂ ਖਾ ਲੈਂਦੀ ਏ,
ਪਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਫਲ-ਫਰੂਟ ਲੈਂਦੀ,

ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਜੇ ਉਹ ਬੁਰਕੀ ਖੋਂਹਦਾ,
ਭੰਨ ਚੁੰਝਾਂ ਦਿੰਦੀ ਕਾਂ ਦੀਆਂ ।

ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਲੱਗੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ।

ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਜਾਦੀ ਜਿੰਦਗੀ,
ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਬੇ-ਸੁਆਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ।

ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਸਾਂ ਖੇਡਾਂ,
ਮਾਂ ਤੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਆਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ।

ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਫਿਰ ਮੈਂ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲਾਂ,
ਤਾਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸੌਹਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀਆਂ ।

ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਲੱਗੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ।

ਸੂਭੇ ਰੈਚੜ੍ਹਦੇ

ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੀ
ਤੇਰਾ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲ ਕੋਈ ਨੀ

ਆਉਂਦਾ ਤੇਰਾ ਖਿਆਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ਭਾਲ ਕੋਈ ਨੀ

ਹਾਰ ਕੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬਾਜ਼ੀ ਜਿੱਤਣੀ
ਸੀਨੇ ਓ ਰਿਸਦੀ ਪੀੜ ਹੈ ਲਿਪਣੀ

ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਤੇ ਵੀ ਹੱਸਦੇ ਫਿਰਦੇ
ਇਹ ਗੱਲ ਪਰਦੇਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣੀ

ਬੰਦਾ ਧੂਆਂ ਬਣਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦਾ
ਬੜੇ ਜੰਮਦੇ ਤੇ ਬੜੇ ਮਰਦੇ ਨੇ

ਚੰਦ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਸੂਰਜ ਕੱਲੇ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੇ

ਜਿੰਦ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਰਗੀ
ਅੱਜ ਗਈ ਜਾਂ ਕੱਲ੍ਹੁ ਗਈ

ਕੌਣ ਦੇਊਗਾ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ
ਜੇ ਕੁੱਤੀ ਹੀ ਚੋਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਗਈ

ਜਾਮਣ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਲਹਿਰੀ ਰੁੱਸ ਗਈ
ਕਹਿੰਦੀ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹੀਂ

ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਰੁੱਸ ਗਈਆਂ
ਗੂੜੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ

ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦੇ ਉਲਝਾ ਲਿਆ ਤਾਣਾ
ਸ਼ਹਿਰੂਪ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਆਇਆ

ਅਖੇ ਕੰਜਗੀਏ ਇੱਥੋਂ ਲੈ ਕੀ ਜਾਣਾ
ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਸਭ ਰਲ ਮਿਲ ਰਹੀਏ

ਮੂਰਖ ਨੇ ਬੰਦੇ ਜੋ ਲੜਦੇ ਨੇ

ਚੰਦ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਸੂਰਜ 'ਕੱਲੇ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੇ

ਨਾ ਉਠ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੈਰਦੇ ਹੁੰਦੇ
ਨਾ ਮੱਛੀਆਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਰੇਤੇ

ਨਾ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਲ ਝੱਲ ਹੁੰਦੇ
ਜੀਕਣ ਜੱਟ ਝਲਦਾ ਨਦੀਨ ਨਾ ਖੇਤੇ

ਰਾਣੀ ਮੱਖੀ ਦੇ ਡੰਕ ਕੋਲੋਂ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਭੋਰੇ ਡਰਦੇ ਨੇ

ਚੰਦ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪਰ ਸੂਰਜ 'ਕੱਲੇ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੇ ॥

ਸ਼ਫ਼ਕ/34

ਟੁੱਟੀ ਝੂਠ

ਉਸ ਪਤੰਗ ਨੇ ਕੀ ਅੰਬਰ ਛੂਹਣੇ
ਤੀਲਾ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਸਲੇ ਉਣੈ

ਸਾਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹਟਕੋਰੇ ਦੂਣੇ
ਕਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਡਾ ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਰ ਜਾਦੂ ਟੁਣੇ ਲਾ ਲਾ ਧੂਣੇ
ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਵਰੀ

ਅਸੀਂ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ ਪਰ ਉੱਡਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਧਾਗਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੰਢ ਲੈਂਦੇ
ਦਿਲ ਸੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਜੁੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਸਾਡਾ ਫੁੱਟਿਆ ਦੁੱਧ ਕਾੜੂਨੀ ਟੁੱਟੀ
ਮੁਸ਼ੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲੰਮੀ ਛੁੱਟੀ

ਸਾਡੀ ਟੁੱਟੀ ਤੰਦ ਉਲੜੀ ਤਾਣੀ
ਤਿੰਝਣ ਦੀ ਅੱਖ ਚੌਂ ਚੌਂਦਾਂ ਪਾਣੀ

ਹਰ ਕੋਈ ਚੋਰ ਜਾਂ ਠੱਗ ਲੱਗਦੈ
ਇਨਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅੱਗ ਲੱਗਦੈ

ਸਾਡੀ ਫੁਲਕਾਰੀ ਤੇ ਰੰਗ ਕੁਲਹਿਣੇ ਭਰਤੇ
ਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਾਜ਼ ਕਿੰਝ ਜ਼ਬਹੀ ਕਰਤੇ

ਐਸੀ ਦਲਦਲ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆ ਗਈ
ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਚੱਕਾ ਰੁੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਧਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੰਢ ਲੈਂਦੇ
ਦਿਲ ਸੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਜੁੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਫੁੱਲ ਫੜੇ
ਮਾਲੀਆਂ ਨੇ ਫੜ ਲਏ ਚਾਕੂ

ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ਝਾੜ ਗਈ
ਰੁੱਤ ਬਣੀ ਫਿਰਦੀ ਏ ਡਾਕੂ

ਪਲ ਪਲ ਸਾਡਾ ਲਹੂ ਪੀਂਦਾ
ਵਕਤ ਖੇਡਦਾ ਫਿਰੋ ਸ਼ਟਾਪੂ

ਕਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਸੀ ਆ ਜਾਵਾਂਗਾ
ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਮੁੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਧਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੰਢ ਲੈਂਦੇ
ਦਿਲ ਸੀ ਟੁੱਟ ਕੇ ਜੁੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ॥

ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ

ਧਰਮੀ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ ਨਾ
ਭੇਜ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ

ਕੋਇਲ ਦੀ ਹੂਕ ਸਤਾਵੇਗੀ
ਜਦ ਪੈਣੇ ਅੰਬੀ ਬੂਰ

ਮਾਂ ਦੀ ਲਾਡਾਂ ਜਾਈ ਨੂੰ
ਕਿਤੇ ਸੱਸ ਦਏ ਨਾ ਘੂਰ

ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕੋਠਾ ਛੱਤ ਦਿਓ
ਨਾਲ ਦੇ ਜੰਮੇ ਦਾ ਕੱਚਾ ਢਾਹ ਕੇ

ਮੈਂ ਸਹੁਰੇ ਚੱਲੀ ਬਾਬਲਾ
ਹੱਥ ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਪਾ ਕੇ

ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣੇ ਨੇ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ

ਮਾਏ ਤੇਰੀ ਕੰਘੀ ਚੇਤੇ ਆਈ
ਜਦ ਗੁੰਦੀ ਗੁੱਤ ਮੈਂ ਲੰਬੀ

ਉੱਠ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਜੋ ਧਾਰਾਂ ਕੱਢੀਆਂ
ਬਾਜਰੇ ਵਾਂਗ ਬਹਾਰਾਂ ਵੱਢੀਆਂ

ਟੁੱਟੇ ਸਿੰਘਾ ਆਲੀ ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਆਏ ਲਮੇਰੀ
ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਦ ਫੁਕਾਂ ਮਾਰਾਂ

ਧੂਆਂ ਜਾਨ ਲੈਣ ਆਵੇ ਮੇਰੀ
ਜਦ ਮਾਸਾ ਕੁ ਚਾਨਣ ਅੰਗੜਾਈ ਲੈਂਦਾ

ਮੈਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਚੰਦਰੇ ਉਠਾ ਕੇ
ਸਹੁਰੇ ਚੱਲੀ ਬਾਬਲਾ

ਹੱਥ ਇੱਜਤਾਂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਪਾ ਕੇ
ਚੁਪ੍ਪੀ ਦੇ ਬੂਟੇ ਦਾ ਝਾੜੂ ਫੇਰਾਂ

ਲਾਵਾਂ ਪਾਂਡੂ ਦਾ ਪੋਚਾ
ਹਾਰੇ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਕੜਨਾ ਰੱਖਿਆ

ਅੱਗ ਮੱਠੀ ਕਰ ਕਰ ਸੋਚਾਂ
ਭੜੋਲੇ ਦੀ ਕਣਕ ਨੂੰ ਫੇਰ ਚੁਗਾਂਗੀ

ਪਾਥੀਆਂ ਤਾਂ ਆਵਾਂ ਪਲਟਾ ਕੇ

ਸਹੁਰੇ ਚੱਲੀ ਬਾਬਲਾ
ਹੱਥ ਇੱਜਤਾਂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਪਾ ਕੇ॥

ਤ੍ਰਗਾਤ ਇੰਚ ਛੋਟਾਂ

ਮੇਰਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਹੈ,
ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਚਹਿਕ ਸੁਣਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ।

ਕੀ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ?
ਮੂਨ ਖਰਾਬਾ ਏ ਬੇਲਾਂ ਉੱਪਰ,

ਕੋਈ ਅਣਹੋਣੀ ਤਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਹੋਣੀ ਆਂ ।
ਵੋਟਾਂ ਬੜੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਨੇ,

ਪਾਰਟੀਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਹੋਣੀ ਹੈ ।
ਛੁੱਲਾਂ ਨੇ ਭੌਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,

ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰੁੱਖ ਰਿਸਤਾ ਤੋੜ ਰਹੇ ਨੇ ;
ਹਾਥੀ ਤੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਦੋਸਤੀ,

ਸ਼ੇਰ ਗਿੱਦੜ ਇਕੱਠੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਨੇ ।
ਹਿਰਨਾਂ ਨੇ ਹਰਨੋਟੇ ਨੂੰ ,

ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚੜੇ ਨਾਲ ਖੇਡਣੋਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ।
ਕੀੜੀ ਗਈ ਮੱਖੀ ਤੋਂ ਖੰਡ ਲੈਣ ,

ਊਸ ਨੇ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਬੂਹਾ ਲਾ ਲਿਆ ।
ਚੰਦਨ ਨੇ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਬੱਲੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ,
ਸ਼ਿਕਰਿਆਂ ਨੇ ਕਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁੰਝਾਂ ਭੰਨੀਆਂ ।
ਘੁੱਗੀਆਂ ਗਟਾਰਾਂ, ਟਟੀਰੀਆਂ, ਕੋਇਲਾਂ ਲੜੀਆਂ,

ਇੱਕੋ ਜਾਤ ਦੇ ਹੋ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਝੰਡੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ।
ਟਾਹਲੀ ਨੇ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਲਈ ,

ਹਾਲਾਤ ਬੜੇ ਹੀ ਨਾਜੁਕ ਨੇ ।
ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਪਿੱਪਲ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੰਸ ਦੀ ,

ਅੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਗਈ ।

ਜਦ ਦੇਖਿਆ ਸਾਰਾ ਜੰਗਲ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਸੀ ।
ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਕੱਠੇ ਖੇਡ ਮੱਲ ਰਹੇ ਸੀ ।

ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ,
ਸ਼ੁਕਰ ਐ ਰੱਬਾ ! ਅਸੀਂ ਜਾਨਵਰ ਹਾਂ ਕੋਈ ਆਦਮ ਨਹੀਂ ॥

ਝੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥ

ਤੇਰੇ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਮਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਧੁੱਪਾਂ ਠੰਡਾਂ ਜਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਇੱਕ ਹਾਕ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਬੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ

ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਜਵਾਨੀ ਬੀਤੀ
ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ, ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ
ਕਿਵੇਂ ਦਿਲ ਵਿਚ, ਦਰਦ ਲੁਕੋਏ ਦੇ ਨੇ
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨੀ ਥੱਕਦੇ
ਕੀ ਗੱਲ ਬਾਪੂ, ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਲੋਹੇ ਦੇ ਨੇ

ਤੂੰ ਬੜਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਕਰਨਾ
ਹੀਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਪਰਨਾ ਜੜਨਾ
ਜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਚਾਹੇ ਖੋਹਣੇ
ਮੈਂ ਉੱਠਣਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਲੈਣਾ ਧਰਨਾ

ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੂੰ ਘਰ ਨੂੰ ਭਰਿਆ
ਮੈਂ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ
ਰੋਟੀ ਉਪਰ ਤੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਗੰਡਾ
ਸੁੱਕੀ ਹੋਈ ਦਾ ਲਾਹ ਕੇ ਕੰਢਾ

ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਤੂੰ ਪੀਪੇ ਖਾਧੇ, ਖੋਏ ਦੇ ਨੇ
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨੀ ਥੱਕਦੇ
ਕੀ ਗੱਲ, ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਲੋਹੇ ਦੇ ਨੇ

ਤੂੰ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਫਸਲ ਦੇ ਵਰਗਾ
ਤੈਰਾ ਹੌਸਲਾ ਸਾਨੂੰ ਰਫਲ ਦੇ ਵਰਗਾਂ
ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਆ ਨਾ ਵਧ ਕੇ
ਸੋਨਾ ਵੀ ਤੇਰੀ ਚਪਲ ਦੇ ਵਰਗਾ
ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੂੰ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਨਾ ਬੂਹੇ ਢੋਏ ਦੇ ਨੇ
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨੀ ਥੱਕਦੇ
ਕੀ ਗੱਲ, ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਲੋਹੇ ਦੇ ਨੇ

ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਫੇਰ ਜਾਕੇ ਹੋਇਆ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਆਜ਼ਾਦ
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਨਾ ਹਾਨੀਆਂ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ, ਚੰਦਰਸੇਖਰ
ਬਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਵਰਗੇ ਜਵਾਨ ਦੇ ਗਏ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ
ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗੂ ਅੱਗ ਹੱਕ ਵਾਲੀ ਬਾਲ
ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੱਲ ਲਿਖ ਬਣ ਬਾਕੇਂ ਦਿਆਲ
ਅੱਜ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਤੂੰ ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ

ਭੁੱਲ ਹੀ ਨਾ ਜਾਇਓ ਬਾਬਾ ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਲੀਲ੍ਹ
ਗਦਰੀ ਜੋ ਬਾਬੇ ਉ ਵੀ ਲੜੇ ਕਈ ਮੀਲ੍ਹ
ਲਿਖਦਾ ਸੀ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਫਰੀ ਵੀ ਡਾਹਢੀ
ਬਾਗੀ ਰਹਾਂਗੇ ਤੇ ਕਰਾਂਗੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਗੀ,
ਚਤਨ ਸਿੰਘ ਮਨੈਲੀ ਵੀ ਅੜ ਕੇ ਨਿਭਾ ਗਿਆ
ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਫ਼ਾ ਸੀ ਪਵਾ ਗਿਆ
ਗ੍ਰਾਹਤਾਗੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਲਿਆਂਦੇ ਵੀ ਭੂਚਾਲ
ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੱਲ ਲਿਖ ਬਣ ਬਾਕੇਂ ਦਿਆਲ
ਅੱਜ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਤੂੰ ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ

ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਪਾਠਕ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨ ਬੰਦੇ ਸੀਗੇ ਧਰਨਾਟ
ਗਦਰੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਬੜਾ ਧਾਕੜ ਸੂਰਮਾਂ ਸੀ
ਸਰਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡੀਲਾਟ
ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੋਚ ਨੇ ਹੀ ਡੋਰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਾਲੀ ਕੱਟੀ
ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਚਰਖੇ ਕੱਲੇ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੱਟੀ
ਸਲੂਟ ਛੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਖੜ੍ਹ ਬਾਡਰਾਂ 'ਤੇ,
ਰੱਖਦੇ ਸਾਡੇ ਤਿਰੰਗੇ ਦਾ ਕਿਆਲ
ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੱਲ ਲਿਖ ਬਣ ਬਾਕੇਂ ਦਿਆਲ
ਅੱਜ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਤੂੰ ਪੱਗੜੀ ਸੰਭਾਲ॥

ਫੱਬ ਦੀ ਮਾਂ

ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਭੈਣਾਂ ਸਾਡਾ
ਇੱਕ ਵੀ ਨਾ ਭਾਈ

ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਕਦੇ
ਦਿਲ ਤੇ ਲਾਈ

ਸਾਡਾ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਵਿਹੜਾ ਭਰਿਆ

ਪਰ ਦੁੱਖ ਹੋਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ
ਕਦੇ ਬਾਪੂ ਤਾਈਂ

ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਖੀਆਂ ਤੱਕ ਕੇ ਰੋਟੀ
ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਖਾ ਨਾ ਹੋਉ

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਾਂ
ਰੱਬ ਦੀ ਵੀ ਮਾਂ ਨਾ ਹੋਉ

ਸਾਡੇ ਦਾਜ਼ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਆ
ਖੁਦ ਨੂੰ ਆਪ ਉਹ ਤੋੜਦੀ ਆ

ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਜਦ ਆਉਣ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ
ਮੂਹਰੇ ਖੜ੍ਹ-ਖੜ੍ਹ ਮੋੜਦੀ ਆ

ਜਿੰਨੀ ਕੀਤੀ ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ
ਕਿਸੇ ਰੁੱਖ ਤੋਂ ਛਾਂ ਨਾ ਹੋਉ

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਾਂ
ਰੱਬ ਦੀ ਵੀ ਮਾਂ ਨਾ ਹੋਊ

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦੀ
ਨਾ ਕਦੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਸੰਵਾਰਦੀ

ਸੂਟ ਚੁੰਨੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਲੈ ਲੈਂਦੀ
ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀ

ਉਹਦੇ ਕਦਮਾਂ ਜਿੰਨੀ ਪਵਿੱਤਰ
ਕੋਈ ਜੱਗ ਤੇ ਥਾਂ ਨਾ ਹੋਊ

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਾਂ
ਰੱਬ ਦੀ ਵੀ ਮਾਂ ਨਾ ਹੋਊ ॥

ਕੇਸ ਜਾਂ ਦੋਵਾਹੇ

ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਲਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਸਿਰ ਚਿੱਟੀਆਂ ਚੁੰਨੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਪੀੜ੍ਹਾਂ ਜੜ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ,
ਅੰਰਤ ਦਾ ਜਦ ਢੋਲ ਹੈ ਮੁੱਕਦਾ।

ਜਿੰਦ ਲੱਗਦੀ ਐ ਫਾਹੇ,

ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ,
ਫਿਰ ਕੇਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਵਾਹੇ ।

ਇਹ ਹੋਣੀ ਲੁੱਟ ਪੁੱਟ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਐ,
ਖੇਡ ਪਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਕ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਐ।

ਬਿੰਦ ਦਾ ਨਹੀਂ ਭਰੋਸਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ,
ਮੌਤ ਕਮਜ਼ਾਤ ਜਦ ਖਹਿ ਜਾਂਦੀ ਐ ।

ਛੁੱਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੁਰੰਧਾਂ ਰੁੱਸੀਆਂ ,
ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੁਲਾਹੇ ।

ਅੰਰਤ ਦਾ ਜਦ ਢੋਲ ਹੈ ਮੁੱਕਦਾ 'ਚ
ਜਿੰਦ ਲੱਗਦੀ ਐ ਫਾਹੇ ।

ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ,
ਫਿਰ ਕੇਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਵਾਹੇ ।

ਮੰਨਿਆ ਮਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਏ
ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀਆਂ ਨੇ

ਔਰਤ ਕੱਲੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ
ਭੁੱਖੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਜੱਗ ਦੀਆਂ ਨੇ

ਮਰ ਕੇ ਹੀ ਉਹ ਮਿਲਣੇ ਨੇ ਹੁਣ
ਜੋ ਜੀਂਦੇ ਜੀਅ ਗਵਾਏ

ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ
ਫਿਰ ਕੇਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਵਾਹੇ

ਜਦ ਔਰਤ ਦਾ ਢੋਲ ਹੈ ਮੁੱਕਦਾ
ਜਿੰਦ ਲੱਗਦੀ ਏ ਫਾਹੇ।

ਬਿਠਿਆਸ਼ਰਮ

ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ

ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ-ਪੋਸਿਆ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ,
ਤੱਤੀਆਂ-ਠੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ।

ਰੱਖ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਲੁਕੋ ਕੇ ਢਿੱਡ ਵਿਚ,
ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ ।

ਬਦਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਛਿੰਦੇ ਪੁੱਤ ਨੇ ,
ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਸ਼ਰਮ ਜਾ ਬਿਠਾਇਆ ।

ਕੀ ਮਾਂ ਹੁਣ ਪਹਾੜੋਂ ਭਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ?
ਜਿਸ ਤੈਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਸੁਲਾਇਆ ।

ਉਹਨੂੰ ਧੱਕੇ ਦੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੂੰ ਕੱਢਿਆ ,
ਜਿਹਨੇ ਉੱਗਲੀ ਫੜ ਚੱਲਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ।

ਕੌਣ ਦੀਵਾ ਬਣ ਕੇ ਜਗਦੀ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ,
ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੂੰ ਘਰ ਨਾ ਆਇਆ ।

ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਾ ਸਰੀ ?
ਆਪ ਭੁੱਖੀ ਰਹਿ ਤੈਨੂੰ ਜਿਸ ਰਜਾਇਆ ।

ਤੈਨੂੰ ਤਾਪ ਚੜ੍ਹੇ ਓ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ,
ਵੇ ਜਿਹਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤੂੰ ਤੜਫਾਇਆ ।

ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣਗੇ,
ਜਦ ਰੱਬ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਫਤਵਾ ਸੁਣਾਇਆ ।

ਜਦ ਵੀ ਆਸ਼ਰਮ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੜਕਿਆ,
ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਖੌਰੇ ਤੂੰ ਆਇਆ ।

ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਈਟੇ

ਤੰਗੀ ਤੁਰਸ਼ੀ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ,
ਅੱਗ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ,

ਰੁੱਤ ਬਹਾਰ ਦੀ ਢਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ।
ਮਾੜੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਨਾ ,

ਤੂੰ ਰੱਬ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਈ ਨਾ ।
ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਤੇਰੀ ਅਜ਼ਲ ਤੋਂ ,

ਦੁਖਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀ

ਮੈਂ ਸੁੱਕ ਕੇ ਹਰੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖੀਏ ,
ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ।

ਫਿਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਬ-ਛੁੱਬ ਕੇ ,
ਇਨਸਾਨ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਘਾਹ,

ਪੀਲਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ।

ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਜਦ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ,
ਦੀਵਾ ਗੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ।

ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਨਹੀਓਂ ਹਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ,
ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ।

ਮੈਂ ਸੁੱਕ ਕੇ ਹਰੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖੀਏ ,
ਇਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ।

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਨੇ ਚਲਦੇ ਸਾਹ
ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ-ਅੱਗੇ ਲਾ

ਮੰਜ਼ਿਲ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਉੱਚੀ
ਪੈਰਾਂ 'ਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਣ ਰਾਹ

ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਕੀ ਕਰਨਗੇ
ਜਪਿਆ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ

ਮੈਂ ਸੁੱਕ ਕੇ ਹਰੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖੀਏ,
ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਈਕੀ

ਜੇ ਰੰਗ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ,
ਹੋਲੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ।

ਗੀਤ, ਗਜ਼ਲ, ਬੋਲੀਆਂ, ਟੱਪੇ
ਛੰਦ, ਵਾਰਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ,

ਜੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ

"ਮਾਂ-ਬੋਲੀ" ਦਾ ਬੂਟਾ ਸੁੱਕ ਨਾ ਜਾਵੇ,
ਤੁਸੀਂ ਵਕਤ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ ।

ਇਹਦੇ ਫਲ ਬੜੇ ਹੀ ਮਿੱਠੜੇ ਹੁੰਦੇ ,
ਆਪ ਖਾਇਓ ਨਾਲੇ ਖਵਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ।

ਜਿਸ ਮਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਅੱਖਰ ਦਿੱਤੇ ,
ਪੁੱਤ ਹੋ ਕੇ ਕਰਜ਼ ਨਾ ਭੁਲਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਘਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ,
'ਗੁਰਮੁਖੀ' ਨਾਲ ਸਾਂਝਾਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ ।

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਨੇ ,
ਤੁਸੀਂ ਬਿੰਦੀ ਟਿੱਪੀ ਨਾਲ ਸਜਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ।

ਮਾਸੀਆਂ, ਚਾਚੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿੱਖ ਲਵੇ ,
ਪਰ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਬਾਉਂਦੇ ਰਿਹੋ।

ਜੇ ਹਵਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਪੰਛੀ ਅੰਬਰੀ
ਖੰਭ ਤੋਲਦੇ ਕਿੱਦਾਂ

ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ
ਇਸ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਬੋਲਦੇ ਕਿੱਦਾਂ

ਜੇ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਨਾ ਪੈਂਦੀ
ਫਿਰ ਉੜੇ ਐੜੇ ਦੇ ਕਾਇਦੇ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਕਿੱਦਾਂ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੀਰੇ ਫੌਜੀ

ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਜੋ ਵੀਰੇ ਨੇ ,
ਉਹ ਆਮ ਬੰਦੇ ਨੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੀਰੇ ਨੇ ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜੋ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ,
ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਨਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ।

ਸਰਹੱਦ ਉੱਪਰ ਜਦ ਚਲਦੀ ਗੋਲੀ,
ਡਰਦੇ ਨੀਂ ਏ ਭਾਹ ਹਿੱਕ ਜਾਂਦੇ ।

ਜਿੱਥੇ ਡਿੱਗਿਆ ਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ,
ਮਿੱਟੀ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਸੀ ਹੋਈ ।

ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਰੋਣਾ ਹੀ ਸੀ ,
ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਵੀ ਰੋਈ ।

ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਤੁਰ ਗਿਆ ,
ਇੱਕ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਸੀ ਕੋਈ ।

ਛੁੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਜਾਈਏ ,
ਜੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪਨਾਹ ਮਿਲਦੀ ।

ਅਸੀਂ ਫੌਜੀ ਹਾਂ ਰਖਵਾਲੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ,
ਸਾਨੂੰ ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਸੌਣ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ।

ਹਾਲਾਤ ਹੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਨੇ ,
ਉਝੁ੝ ਜੰਗ ਚਾਹੁੰਦਾ ਨਾ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ।

ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਰੋਣਾ ਹੀ ਸੀ ,
ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਵੀ ਰੋਈ ।

ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਤੁਰ ਗਿਆ ,
ਇਕ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਸੀ ਕੋਈ ।

ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੇਤੇਰੀਣ ਗਹੀਂ

ਚੁਸਤ - ਚਲਾਕੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਠੋਰੀਆਂ ,
ਕਈ ਗਰੀਬ ਲੁੱਟੇ ਸੁਣਾ ਝੂਠੀਆਂ ਲੋਰੀਆਂ ,

ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੀ ਖੱਲ ਤੂੰ ਲਾਹੀ ,
ਜਿੱਥੋਂ ਖਲੋਤਾ ਏਂ ਨਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ।

ਤੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਪਿਆ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਵੇਖੋ ,
ਨਸੋਂ 'ਚ' ਚੂਰ ਕਿਉਂ ਮੰਨਦਾ ਈਨ ਨਹੀਂ ।

ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆ ,
"ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇਤਰਹੀਣ ਨਹੀਂ "॥

ਰਿਸ਼ਵਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੱਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ,
ਤੇਰਾ ਪੈਨ ਵੀ ਖੇਖਣ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦੈ ।

ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵੱਧਦੀ ਨੀ ਹੁੰਦੀ ,
ਜੋ ਰੁੱਗ ਭਰ ਭਰ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦੈ ।

ਕੀਤੇ ਪਾਪ ਹੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਡੋਬ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ,
ਤੈਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਕਿਉਂ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ।

ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆ ,
"ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇਤਰਹੀਣ ਨਹੀਂ " ॥

ਧੱਕੇ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦਾ ਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਤਾਂ ਚੱਜ ਦਾ ਕਰਮ ਕਰ

ਆਪ ਦੇ ਪਿਉ ਦੇ ਉਮਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੈ
ਵੇਂ ਤੂੰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਕਰ

ਤੂੰ ਵੀ ਇਕ ਦਿਨ ਫਸ ਜਾਣਾ
ਬੱਤੀ ਰਹਣੀ ਸਦਾ ਗਰੀਨ ਨਹੀਂ

ਸਭ ਕੁਝ ਦਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ ਬੰਦਿਆ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇਤਰਹੀਣ ਨਹੀਂ ॥

ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਗੱਤ

ਚੰਨ ਨਾਲ ਤਾਰੇ ਬੋਲਦੇ ਕਿਉਂ ਨੀ,
ਅੰਮੀਏ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਫੋਲਦੇ ਕਿਉਂ ਨੀ ।

ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਵੇਖੇ ਤੋਤੇ,
ਮੰਗਦੇ ਸੀ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਈ।

ਇਕ ਚਿੜੀ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ,
ਬੈਣੇ ਤੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਨਾ ਆਈਂ ।

ਦਾਣੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ,
ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਏ ਕਮਲਾ ਕਰਦੇ।

ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਬਰਿਂ ਉੱਡਣ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ,
ਭਾਵੇਂ ਪਾਵੇ ਲੱਖ ਦੁਹਾਈ ।

ਇਕ ਚਿੜੀ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ,
ਬੈਣੇ ਤੂੰ ਬੰਦਿਆ ਹੱਥ ਨਾ ਆਈਂ ।

ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਆਣੀ ਦੁਨੀਆ ,
ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦੀ ਪਾਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ,
ਨਾਲੇ ਜਾਂਦੀ ਏ ਖਾਈ।

ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਲੇ ਬੋਲਣ ਨਾ ਆਇਆ
ਜਾਵੇ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਈ

ਇਕ ਚਿੜੀ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ,
ਬੈਣੇ ਤੂੰ ਬੰਦਿਆ ਹੱਥ ਨਾ ਆਈਂ ।

ਦਾਦੀ ਗਈ

ਮੇਰਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਮੱਥਾ ਚੁੰਮਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਨੇ ।

ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਚੇਤੇ ਕਰ ਕਰ ਉੱਠਦੀਆਂ ਚੀਸਾਂ ।

ਖੌਰੇ ਕਿੱਥੋਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਮਿਲੀਆਂ ਦਾਦੀ ਨਾਨੀ ਤੋਂ ਅਸੀਸਾਂ ।

ਜੁੱਗ ਜੁੱਗ ਜੀਵੇ ਜਵਾਨੀਆਂ ਮਾਣੇ ,
ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਨਾ ਕੋਈ ਪੀੜ ਪਛਾਣੇ ।

ਦਾਦੀ ਦੀ ਬਾਤ ਸੁਣਾ ਦੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ,
ਰੱਬਾ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਲੈ ਲਈਂ ਫੀਸਾਂ ।

ਖੌਰੇ ਕਿੱਥੋਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਮਿਲੀਆਂ ਦਾਦੀ ਨਾਨੀ ਤੋਂ ਅਸੀਸਾਂ ।

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਰ ਬੋਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ,
ਮੈਨੂੰ ਗੋਦੀ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ ਲੋਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਹੁਣ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਟੋਕਦਾ ,
ਜਦ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ ਪੈਰ ਘੜੀਸਾਂ।

ਖੌਰੇ ਕਿੱਥੋਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ,
ਮਿਲੀਆਂ ਦਾਦੀ ਨਾਨੀ ਤੋਂ ਅਸੀਸਾਂ।

ਤ੍ਰਣਾਗ ਪੁੱਤ ਦੀ ਮੌਤ

ਪਿੰਜਰ-ਪਿੰਜਰ ਸਗੀਰ ਹੋਇਆ
ਮੇਰੇ ਫਿਕਰ 'ਚ ਜੰਡ ਕਰੀਰ ਰੋਇਆ

ਕੀ ਗਵਾ ਲਿਆ ਤੇ ਕੀ ਪਾ ਬੈਠੀ
ਉਹ ਭੈਣ ਹੀ ਜਾਣੇ ਜਿਹਦਾ ਵੀਰ ਮੋਇਆ

ਮਾਂ ਦੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਬੇਕਾਰ ਗਏ
ਜੰਮਦੀ ਨੇ ਜੋ ਕਸ਼ਟ ਸੀ ਝੱਲੇ

ਮਮਤਾ ਦੇ ਵਰਕੇ ਪਾੜ ਗਏ

ਨਾ ਪਾਣੀ ਵਾਰਿਆ ਨਾ ਨੂੰਹ ਦੇਖੀ
ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਅੰਲਾਦ ਨਾ ਛੂਹ ਦੇਖੀ

ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈ ਗਏ ਫਰਿਸ਼ਤੇ
ਬਾਪੂ ਤੇਰੇ ਦੀ ਮਰਦੀ ਰੂਹ ਦੇਖੀ

ਤੇਰੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ
ਤੂੰ ਹਾਲ ਤਾਂ ਦੇਖਲਾ ਆਣ ਕੇ ਘਰ ਦੇ

ਦਿਲ ਉਪਰ ਬੱਦਲ ਦੁੱਖਾਂ ਵਾਲੇ
ਅੱਖ 'ਚੋਂ ਸਾਵਣ ਦੇਖ ਜਾ ਵਰੁਦੇ

ਦਾਦੀ ਦਾਦਾ ਵੀ ਗੁੰਮ ਸੁੰਮ ਰਹਿੰਦੇ
ਪੋਤਾ ਪੋਤਾ ਹਰ ਦਮ ਕਹਿੰਦੇ

ਹੁਣ ਕਿਸਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਜੋੜਨੇ ਪੈਸੇ
ਤੇਰੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਸੀ ਕਹਿੰਦੇ

ਤੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜਨ ਖਾਤਰ
ਰੱਬ ਚੰਦਰਾ ਵੀ ਕਿੱਥੇ ਮੰਨੂੰ

ਇਸ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਭੈਣ ਵੀ ਤੇਰੀ
ਤੇਰੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨੂ॥

ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਗਿੱਧੇ

ਸਖੀਆਂ ਦਾ ਲਸ਼ਕਰ ਆ ਕੇ ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਤਾ ਹੱਲਾ
ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਕੰਨਾਂ ਦਾ ਕਾਂਟਾ ਝੱਲਾ॥

ਸਿੰਬਲ ਦੇ ਰੁੱਖ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਲੰਮੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨੇ,
ਅੱਖਾਂ ਅਖਰੋਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸੁਰਮੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜੀਆਂ ਨੇ।

ਜਿੱਦੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਕੰਧ ਤੇ ਧੱਕੇ ਨਾ ਜਿਉਂ ਬੇਲ ਕੋਈ ਉੱਗੀ ,
ਲੰਮਿਆ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਨੇ ਜਿੱਦਾਂ ਕੋਈ ਚੀਨੀ ਘੁੱਗੀ।

ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਲਦੇ ਨੇ ਲੱਕ ਪੱਤਰ ਜਿਉਂ ਟਾਹਲੀ ਦੇ,
ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ਰੰਗ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਲਾਲੀ ਦੇ।

ਅੱਲੜਾਂ ਦੀ ਸੰਗ ਨਿਰੀਆਂ ਸੱਚੀਂ ਜਿਉਂ ਰੇਸ਼ਮ ਕੱਚਾ ,
ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੱਬ ਚੱਕ ਦੀਆਂ ਜਿਉਂ ਚੁੰਗੀਆਂ ਭਰੇ ਹਿਰਨ ਦਾ ਬੱਚਾ ।

ਹਾਸੇ ਦਾਨਾਰਾ ਵਰਗੇ ਜਾਪਦੇ
ਕੁਵੈਤੀ ਕਰੰਸੀ ,
ਸੂਹੇ ਚੁੰਨੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਨੇ ਸਿਰ ਤੋਂ "ਜਿਓ" ਦਰਜੀ ਪੰਛੀ।

ਅਗਰ ਵੂੱਡ ਦੇ ਸੱਕਾਂ ਵਾਂਗੂ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਮਹਿਕਾਂ ਨੇ ,
ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਿਰੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਹਿਕਾਂ ਨੇ ॥

ਚੱਕੀ ਦੇ ਪੁੜ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਘੁੰਮ ਘੁੰਮ ਕੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਗੋੜਾ ,
ਮੌਰਾਂ ਦੇ ਖੰਭ ਜੀ ਜੁੱਤੀ ਪੱਟ ਦੀ ਅੱਜ ਫਿਰਦੀ ਵਿਹੜਾ॥

ਉਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਰੇ ਮੇਰੇ

ਉਲੜੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ
ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਮਣ ਮਣ ਰੇਤਾ

ਚੜ੍ਹੀ ਰੁੱਤੇ ਮੈਂ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਗਈ
ਦੱਸ ਕਿੱਥੇ ਮੱਥੇ ਟੇਕਾਂ

ਲਿਸ਼ਕਦਾ ਸੀ ਮੰਹ ਸੋਨੇ ਵਾਂਗੂ
ਹੁਣ ਪਿੱਤਲ ਵੀਂ ਨਾ ਰਹਿ ਗਈ

ਦਿਲ ਸਾਡੇ ਦੀ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਸੀ
ਮੰਹ ਆਇਆ ਪਲ ਵਿਚ ਢਹਿ ਗਈ

ਚਿੱਟੀ ਚੁੰਨੀ ਲੈ ਵਹਿ ਗਈ
ਕਿੱਲੀ ਟੰਗੇ ਸੰਪੂਰੀ ਬਾਣੇ

ਮਾਹੀ ਮਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬਹਰ ਸੁਣੀ ਜਦ
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਜਾਣੇ

ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਕੌਣ ਬੋਲੀ ਪਾ ਗਿਆ
ਅੱਖ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਝੂਮਰ ਪਾਵੇ

'ਕੱਲੇ-'ਕੱਲੇ ਹੌਂਕੇ ਦੇ ਸੰਗ
ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਵੀ ਨਿਕਲਦੀ ਜਾਵੇ

ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਤੁਰਦੀ
ਮੇਰਾ ਖਾਵੰਦ ਭੁਲਾ ਗਿਆ ਚੇਤਾ

ਉਲੜੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ
ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਮਣ ਮਣ ਰੇਤਾ

ਪੈ ਗਏ ਸਾਡੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਠੰਡੇ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਭਾਂਬੜ ਬਲੇ ਸੀ ਲੱਖਾਂ

ਨਜ਼ਰ ਗਵਾ ਲਈ ਰੁਲਦੇ ਰੁਲਦੇ
ਸੁੱਜੀਆਂ ਸੁੱਜੀਆਂ ਅੱਖਾਂ

ਪਿੰਡਾਂ ਸੜਿਆ ਗਮ ਦੀ ਧੁੱਪ ਨਾਲ
ਕੌਣ ਪੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਨਿੰਮ ਤੇ ਡੇਕਾਂ

ਉਲੜੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਨੇ ਮੇਰੇ
ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਮਣ ਮਣ ਰੇਤਾ

ਗੁਣਤ

ਹਰ ਕੋਈ ਘਬਰਾਇਆ ਘਬਰਾਇਆ ਏ
ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਤਾਇਆ ਸਤਾਇਆ ਏ
ਹਰ ਵਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਲੱਭੀ
ਜਦ ਵੀ ਹੱਥ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਏ

ਖੰਜਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਮੈਂ ਕੱਢਾਂ
ਜਦ ਆਪਣਿਆ ਹੀ ਛੂਰਾ ਚਲਾਇਆ ਏ
ਰੋ-ਰੋ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਮੈਂ ਕੀਤੀ
ਅੱਜ ਦੋ ਪਲ ਜੋ ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਏ

ਰਹਿਣ ਦੇ ਪੀੜਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੀ
ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਦਾ ਕਰਾਇਆ ਏ
ਸਾਡੇ ਖਾਬਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਂਦੇ
ਮੈਂ ਲਹੂ ਹਿਜਰ ਦਾ ਪਾਇਆ ਏ

ਮੈਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਾਂ ਦੁੱਖ ਕਿੰਨੇ ਰਹਿ ਗਏ
ਆਖੇ ਮੌਜਨਾ ਅਜੇ ਬਕਾਇਆ ਏ
ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਧੂਰ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ
ਅੱਧ ਵਾਟੇ ਸਾਨੂੰ ਲਾਹਿਆ ਏ
ਦਰਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਸੱਸੀ ਜਾਣੇ
ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਰੇਤਾ ਵਿੱਚ ਖਸਮ ਗਵਾਇਆ ਏ

47 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਛੜਿਆ
66 'ਚ ਹਰਿਆਣਾ ਬਣਾਇਆ ਏ
ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲ ਸੀ ਦੇਖ ਕੇ ਲੱਗਾ
ਹਕੂਮਤ ਵਿੱਚ ਚੱਜਦਾ ਬੰਦਾ ਆਇਆ ਏ
ਹੁਣ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਪੂੰਗ ਦੇ ਵਾਗੂੰ
ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਇਆ ਏ

ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਤਸ਼ਾਹਾਂ

ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਹੈ
ਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਜੀ ਹੈ

ਮੈਨੂੰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ
ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਹਿ ਕੇ ਸੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ

ਮੇਰੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਫਿਕਰ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਛਾਣਦੀ ਹੈ

ਮੇਰੀ ਪਸੰਦ ਨਾ ਪਸੰਦ ਜਾਣਦੀ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ
ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨੇ

ਉਸ ਨੇ ਝੱਟ ਵੱਚ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ
ਕਾਸ਼ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਲੱਝਣਾਂ ਵੀ

ਮੇਰੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਨੇ ਝੱਟ ਕੱਚ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ

ਬੜਾ ਬਾਪੂ ਜੀ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹਾਂ
ਹਰ ਗੱਲ ਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹਾਂ

ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਨਾ
ਜਦ ਲੈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹਾਂ

ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੀ ਹਾਂ
ਜਦ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਨਾ
ਮੇਰਾ ਮੱਥਾ ਤੱਤਾ ਜੋ ਹੋ ਜੇ

ਮੇਰੇ ਸਰ੍ਹਾਣਿਉਂ ਹਿੱਲਦੀ ਨਾ
ਜੋ ਆਖਾਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੰਦੀ ਆ

ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਮਾੜੀ ਦਿਲ ਦੀ ਨਾ
ਹੱਲੇ ਵਖਤ ਨਾ ਮੱਥਾ ਲਾਇਆ ਏ

ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜੇ
 ਉਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਡ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ

 ਕਾਸ਼ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਲੱਝਣਾਂ ਵੀ
 ਮੇਰੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਵਾਂਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ

 ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਨੇ ਝੱਟ ਕੱਚ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ

 ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ
 ਸਾਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੇ

 ਸਾਡੇ ਵੀ ਕਥ ਸੁਪਨੇ ਨੇ
 ਇੱਕ ਕੀਤੇ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਨੇ

 ਸਾਡੀ ਵੀ ਆਉਣੀ ਵਾਰੀ ਆ
 ਅਸਾਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਖਾਸ ਹੀ ਧਾਰੀ ਆ

 ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਚੁੰਨੀ ਜੱਚਦੀ ਆ
 ਸਾਨੂੰ ਇੱਜਤ ਜਾਨ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਆ

 ਦੇਖਿਓ ਪੈਂਦਾ ਬੂਰੂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਧਰਾਂ ਤੇ
 ਮਿਹਨਤ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਹਾਂ ਕਰਦੀ

 ਲਾਈ ਆਸ ਨਾ ਕਦੇ ਮੁਕੱਦਰਾਂ ਤੇ
 ਜੋ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਂਦੀਆਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ

 ਉਹ ਜਿੱਦਾਂ ਛੱਡ ਹੀ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ
 ਕਾਸ਼ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਲੱਝਣਾਂ ਵੀ

 ਮੇਰੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਵਾਂਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ
 ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਨੇ ਝੱਟ ਕੱਚ ਦੇਣੀਆਂ ਸੀ ।

ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਯੀ

ਛੋਟੀ ਜਹੀ ਰਚਨਾ ਉਸ ਮਾਂ ਲਈ ਜੋ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧੀ ਸੀ...
ਨਿੱਕੀ ਜਹੀ ਕਿਰਨ ਬਣ ਕੇ ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਈ ਨੰਨੀ ਪਰੀ,
ਚਾਵਾਂ ਲਾਡਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਕੋਮਲ ਕਲੀ।

'ਕੱਲੇ-'ਕੱਲੇ ਚਾਅ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ,
ਭਰਾ ਨੇ ਹਰ ਥਾਂ ਓਹਦੇ ਲਈ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।

ਬੈਣ ਹਰ ਵਕਤ ਨਾਲ ਰਹੀ ਪਰਛਾਵਾਂ ਬਣ ਕੇ,
ਖੜੀ ਰਹੀ ਓਹਦੇ ਲਈ ਹਰ ਅੰਖ 'ਚ ਤਣ ਕੇ।
ਕੀਤਾ ਨਾ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਉੱਚਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ,
ਨਾ ਪਾਇਆ ਕੋਈ ਮਿਹਣਾ ਝੋਲੀ ਲੜ ਕੇ।

ਫਿਰ ਆਈ ਉਹ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਬਾਬੁਲ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰਾਈ,
ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਆਈ ਫੇਰ ਪ੍ਰੋਹਣੀ ਬਣ ਕੇ,
ਕੀਤਾ ਮਾਣ-ਤਾਣ ਮੈਨੂੰ ਰਾਣੀ ਮੰਨ ਕੇ।

ਹੁਣ ਆਪ ਉਹ ਬਣ ਗਈ ਮਾਂ ਨੰਨੀ ਪਰੀ ਦੀ,
ਓਹਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦੀ ਆ।
ਜਿਓਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹਿਆ
ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਧੀ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਆ।

ਪਾਲ ਰਹੀ ਹੈ ਧੀ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਨਾ ਲੜਕੇ,
ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਬ ਨੇ ਸੀ ਦੋਵੇਂ ਜੀਅ ਅੱਡ ਕਰਤੇ।
ਮੰਨੀ ਨਾ ਪਰਵਾਹ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਜਮਾਨੇ ਦੀ,
ਨਿੱਕੀ ਜੀ ਕਿਰਨ ਬਣ ਕੇ ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਈ ਨੰਨੀ ਪਰੀ..

ਮੇਠੀ ਮਾਂ

ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂ ਬਿਆਨ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲਫੜਾਂ 'ਚ,
ਮੇਰੀ ਜੰਨਤ ਵਸਦੀ ਉਸਦੇ ਕਦਮਾਂ 'ਚ।

ਉੱਠ ਤੜਕੇ ਹੀ ਰੁਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵਿੱਚ,
ਕਦੇ ਮੈਨੂੰ ਨਫਰਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਸਦੀ ਉਸਦੇ ਵਰਤਾਵ ਵਿੱਚ।

ਵਤਨਾਂ ਚ ਬੈਠੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦੀ ਆ,
ਅਰਦਾਸਾਂ 'ਚ ਹਰ ਵੇਲੇ ਉਹਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਆ।

ਕਰਦੀ ਹੈ ਫਿਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸਾਈਂ ਦੀ,
ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਨਾ ਕਦੇ ਉਸ ਕੋਈ ਅਨਿਆਂ ਦੀ

ਧੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਨ ਉਸਦੀ ਭਿੱਜਦੀ ਆ,
ਦੋਹਤੇ-ਦੋਹਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਭੇ ਰੀਝਾਂ ਪੂਰਦੀ ਆ।

ਕਦੇ-ਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਆ ਉਦਾਸ ਉਹ ਸੋਚ ਕੇ,
ਬੈਠੇ ਪਰਦੇਸੀ ਪੁੱਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਉੱਡ ਕੇ।

ਲਫੜਾਂ ਚ ਕਦੇ ਪੂਰ ਹੋਣੇ ਨਹੀਂ ਉਪਕਾਰ ਉਹਦੇ,
ਸਾਡੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਵਸਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਉਹਦੇ!!

ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੈਲਾਬ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ,
ਅਸੀਂ ਅੱਖਰ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ ॥

ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਗੱਤਾਂ

ਆਵੇ ਯਾਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹੱਲੇ ਦੀ,
ਕੂਲਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਝੱਲੇ ਦੀ।

ਦਾਦੀ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੀ,
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਦੀ ਛਾਂ ਥੱਲੇ ਰਾਤਾਂ ਸੀ।

ਵੇਹੜੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੀ, ਅੱਗ ਸੇਕਣ ਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਸੀ।

ਕੰਮ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇਕੱਠ ਸੀ,
ਘੋੜੀਆਂ ਸਿੱਠਣੀਆਂ ਤੇ ਸਿਆਣੀਆਂ ਦੀ ਮੱਤ ਸੀ।

ਹੁਣ ਨਾ ਉਹ ਦਿਨ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਤਾਂ,
ਨਾ ਦਾਦੀ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ।

ਨਾ ਚਹਿਕਦੇ ਵਿਹੜੇ ਚਿੜੀਆਂ ਘੁੱਗੀਆਂ ਨਾਲ,
ਨਾ ਧੁੱਪੇ ਵਹਿ ਕੇ ਕੋਈ ਸੇਕੇ ਸਿਆਲ।

ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਫੋਨਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ,
ਕੋਈ ਨਾ ਕੁੜੀ ਦੀ ਡੋਲੀ ਮਗਰ ਕਰੇ ਪੱਲਾ।

ਰੰਗ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਹੋ ਗਏ,
ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ ਦਿਲਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਏ।

ਪੈਂਦਾ ਐ ਭੁਲੇਖਾ ਮੈਨੂੰ ਕੱਚਿਆਂ ਵਿਹੜਿਆਂ ਦਾ,
ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦਾ।

ਕਿੱਕਲੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਨੱਚਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦਾ,
ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਢੋਲੀ ਦੇ ਡਗੇ ਤੇ ਤਾਲਾਂ ਦਾ।

ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਵਗਦੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਦਾ,
ਪੈਂਦਾ ਐ ਭੁਲੇਖਾ ਮੈਨੂੰ ਕੱਚਿਆਂ ਵਿਹੜਿਆਂ ਦਾ।

ਰਾਹ ਵਿਚ ਖੇਡਦੇ ਨਿੱਕੜੇ ਲਾਲਾਂ ਦਾ,
ਰੀਬਨ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਗੁੰਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ।

ਅਸਮਾਨੀ ਪਈ ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘਾਂ ਦਾ,
ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਨੱਠਦੇ ਬਾਰਾਂ ਸਿੰਗਾ ਦਾ।

ਕੋਠੇ ਉੱਤੇ ਉੱਡ ਦੀਆਂ ਘੁੱਗੀਆਂ ਗਟਾਰਾਂ ਦਾ,
ਚਰਖੇ, ਮਧਾਣੀਆਂ ਤੇ ਮੱਝਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ ਦਾ।

ਅੜਮੋਹ ਗੁੱਝਾਂ

ਅਸੀਂ ਅਕਲਮੰਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਮੈਂ ਜਦ
ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਤੂੰ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਏ ਉਸ ਦਾ
ਜਵਾਬ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਚੌਂ ਇਸ ਲਈ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੇ
ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁੱਥੇ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ॥

ਫੈਸ਼ਨ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਹਿਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਏ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਸਾਗੀ ਉਮਰ ਹੀ
ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ॥

ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਕਿਸਮਤ ਹੀ ਖਰਾਬ ਏ ਇੰਜ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇ ਪਰ
ਅੱਗੇ ਉਹ ਲੰਘਦੇ ਨੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਮੈਂ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ॥

ਦੋ ਬਿੱਲੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਬਾਂਦਰ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਇਸ ਲਈ
ਆਪਣੇ ਘਰੇਲੂ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ ॥

ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਉਸਤਾਦ
ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰਦ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ॥

ਕਮੀਆਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਸਭ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਆਂ ਨੇ ਪਰ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ
ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਜ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾ
ਚੱਲਿਆ ਕਰ ਫੇਰ ਐਵੀਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਅਹਿਸਾਨ ਜਿਹੇ ਗਣਾਵੇਗਾ ਕੀ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਇੱਥੇ ਖੜਿਆ ਸੀ ॥

ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਮਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾ ਠਹਿਰਾਓ
ਕਈ ਵਾਰੀ ਗੱਡੀ ਆਪਾਂ ਹੀ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ॥

ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ
ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅੰਖਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਤਕ
ਗਿਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥

ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਸਮੇਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕੱਢੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਨਤ
ਹੀ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਹੋਵੋ ॥

ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਓ ਕਈ ਵਾਰੀ ਛੋਟੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਚ ਕੰਮ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ ॥

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੁਰਾ ਵਕਤ ਚਲਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ
ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਆ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਹੋ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ
ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨੇ ॥

ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਵੀ
ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਜਾਵੇ ॥

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਇੱਥੋਂ ਨਾਲ ਕੀ ਲੈ ਜਾਣਾ ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੰਦਾ
ਜਿਉਂਦਾ ਪੰਜੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ॥

ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮਤਲਬੀ ਆ ਫਿਰ ਉਹ ਆਪ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ
ਬਾਹਰੇ ਨੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਕਰ
ਨਾ ਕਰਿਓ ਜਦ ਲੋੜ ਹੋਈ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਨੇੜੇ ਆਉਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਸਰਦੀਆਂ
ਵਿਚ ਭੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਛੱਤ ਵਾਲਾ ਪੱਖਾ ਗਰਮੀ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਹੀ
ਚੇਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਕੁਝ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਆਂ ਦੌਨਾਂ ਵਿੱਚ
ਬੜਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੈ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ
ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ ਪਰ ਜੋ ਚੰਗਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕਤ ਤੁਹਾਡੀ
ਐਸੀ ਤੈਸੀ ਫੇਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥

ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਆ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖੋ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਰਿਸਤੇ ਹੀ ਥੋਖਲੇ
ਹੋਣ ਉਥੇ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਬੇਵਕੂਫੀ ਆ ॥

ਪਿੱਛੋਂ ਪਛਤਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਏ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤੀਆਂ
ਜਾਣ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਗਵਾ
ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਰਫ ਸਾਡਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਖਟਾਸ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ
ਬਹੁਤਾ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਹਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਉਸ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਹੋਣੀ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਉੱਗਲ ਬੜੀ ਸਿਆਣੀ ਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਤਾਂ ਬੜੀ ਛੇਤੀ ਚੁੱਕ ਹੋ
ਜਾਂਦੀ ਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਏ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਮਿੰਟ ਚ ਲਾਲ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ॥

ਜੇ ਰੱਬ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਮਨੋ ਮਨੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਦੇਖਣਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ॥

ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਲੋਕੀਂ ਪਰ ਜਦੋਂ
ਨਿੰਦਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੁਥਾਨ ਕੈਂਚੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ॥

ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ
ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਅਰਮਾਨ ਅਤੇ ਗੇਝਾਂ ਕਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਾਂ ॥

ਮੂਰਖਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਰ ਮਾਰ
ਲਿਆ ਜਾਵੇ ॥

ਕਿਸੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਕੰਮ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਨਾ ਕਰੇ
ਪਰ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥

ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਸਾਥੋਂ ਝੂਕ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਾਡੇ ਰਾਹਾਂ ਚ ਟੋਏ
ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮੂਹਰੇ ਉਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸੀ ॥

ਟੈਨਸ਼ਨਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ
ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਦਿਸਦੀਆਂ ਨੇ॥

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਇਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ
ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ
ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਰ ਲਿਖੀ ਸੀ ਫਿਰ ਬੜਾ ਹੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ
ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਜਿੱਤ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ
ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ
ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ॥

ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪਿਓਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਾਕੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ
ਹੋਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ॥

ਕੁਝ ਲੋਕ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਕੀਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ
ਹੱਕ ਤੱਕ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ॥

ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਤੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ
ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਦੋ ਚਾਰ ਚੁਗਾਲਖੋਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਬੁਗਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਛੇੜ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸੇ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਨਾਉਣੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ॥

ਝੂਠ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਪਚ ਜਾਂਦਾ ਏ ਪਰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੇ
ਮਿਹਦੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਤੇ ਯਕੀਨ
ਕਰਨਾ ਕੱਚ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜ਼ਖਮ ਮਿਲਣਗੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਜੋਖਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ

ਲੰਮੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ
ਸਾਥ ਛੱਡਦੇ ਦੇਖੋ ਆ ॥

ਬੜਾ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਦੇ ਨੇ ਲੋਕੀਂ ਜਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ
ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਵੱਡਾ ਭਾਈ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ
ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਹੀ
ਲੱਗਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਹੁਣ ਤੇ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਅਸੀਂ
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਲੋਕੀ ਖੁੱਡਾਂ ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ ॥

ਉਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਡਿੱਗ ਹੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਦੇ ਮਨ 'ਚ
ਖੋਟ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਨਫਰਤਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣੇ ਜੇ ਤਾਂ ਵੈਰ ਹੀ ਜਨਮ ਲਵੇਗਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
ਦੱਸੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਚਾਚਾ ਏ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਆਦਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਡੋਬ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਵਾਰੀ ਕਸੂਰ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ॥

ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ॥

ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ
ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਝਾਕਣ ਤੋਂ ਵਿਹਲ ਮਿਲੇਗੀ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ ॥

ਇੱਕ ਜਾਦੂਗਾਰ ਤੇ ਦੂਜਾ ਲੀਡਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਟਕੀ ਨਾਲ ਬੇਵਕੂਫ ਬਣਾ
ਸਕਦੇ ਨੇ ।

ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਕਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਰਿਸਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੇ ॥

ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰੇ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਓ
ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬੀਤ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਤਜਰਬੇ ਵੀ ਆਉਣਗੇ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਰੱਖਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ
ਹੀ ਨੇ ਜੋ ਛੇਤੀ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ
ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਲੈਂਦਾ ਹੋਵੇ ॥

ਮਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅੱਲਾਦ ਦਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਰੁੱਖ
ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਚ ਆਪ ਕੁਹਾੜਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ।

ਜੇ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਏਂ ਉਸ ਵਕਤ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਕਰਨ ਨੂੰ
ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਏਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ
ਹਿੰਮਤ ਰੱਖੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਛੱਤ ਪਾੜ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ ॥

ਇੱਕ ਟਾਹਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਪੱਤਾ ਜਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੇ ਪੱਤੇ ਵੱਲ ਦੇਖ
ਕੇ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਆਇਆ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਥੱਲੇ ਜਾ
ਪਿਆ ਬਸ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਓ ਅਗਲੇ ਪਲ ਕੀ
ਵਾਪਰ ਜਾਣਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ॥

ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਏਂ ਪਰ
ਜੋ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਏਂ ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਆ ਜੇ 'ਕੱਲੀ ਸਖਤ
ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਬਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਰੋੜੀ ਕੁੱਟਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਫਸਰ ਨਾ
ਹੁੰਦੇ ॥

.ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ
ਧਾਰੇ ਨਾਲ ਉਠ ਬੰਨ੍ਹਣ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦਾਣੇ ਚੁੱਗ ਦੀ ਚਿੜੀ ਉਸਨੇ ਗੁਲੇਲ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਇਹ
ਉਹੀ ਚਿੜੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਦੇ ਦੱਸਣ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ
ਸਿੱਧੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਾਣੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਸੀਂ
ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੈਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਨਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਰੱਬ ਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਖੇਤ ਚੌਂ ਦਾਣੇ
ਚੁਗਦੀ ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਈ ?

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਹਦੇ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ
ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਿਊਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ਅਸੀਂ ਕਹਿਨੇ ਆਂ ਇਹਦੇ

ਜਿਹਾ ਗੰਦਾ ਕੋਈ ਨੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇਨਸਾਨ ਕੱਲਾ
ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝੂਠ ਅਤੇ ਦੋਗਲੇਪਣ ਤੋਂ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੈ॥

ਜੇ ਲੀਡਰ ਫਸਾਦ ਪਾਉਣੋਂ ਹਟ ਜਾਣ ਤਾਂ ਫੌਜਾਂ ਰਾਜੀ ਮੁਸ਼ਟੀ ਵਸਣਗੀਆ
ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਹੱਦਾਂ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਥ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਤਾਂ ਬੋਲ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ 'ਕੱਲਾ ਵੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ
ਜੋੜਦੀਆਂ ਵੀ ਨੇ ॥

ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਰੱਬ ਕਣ ਕਣ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਸ ਹਿਸਾਬ
ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋ
ਰੱਬ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ
ਕਰੋਗੇ ॥

ਜੋ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ ਕੱਚਾ ਵਿਹੜਾ ਵੇਖ ਕਦੇ ਦੋਸਤੀ ਨਾ
ਤੋੜਿਓ ।

ਏ ਬੀ ਸੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਰੇਪ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਕੀ ਅੱਜ
ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿਰ
ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਮੰਦਿਰਾ ਸਕੂਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਛੱਡਿਆ ਕਾਮ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਪਾਪੀ ਰੱਬਾ ਤੂੰ ਪੈਦਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ
ਦਿੱਤੇ ਕਿਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਗੇ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ
ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਮੋਟ ਕਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਕਿਤੇ
ਨਰਕ ਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ॥

ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਪਰ ਜੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓ ਇੱਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਜੇ
ਹਿਟਲਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਆ ਤੇ ਹਿਟਲਰ ਮਰਦੇ ਵੀ ਨੇ ॥

ਜੇ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਸੱਚ ਬੋਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਨੇ
ਸਬੂਤ ਮੰਗਣੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦੇਣੇ ਸੀ ॥

ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੁੱਟ ਲੁੱਟ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਿਗੜ
ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਝੱਟ ਹੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਹਾਂ
ਹੁਣ ਕੀ ਲੋੜ ਆ ਜਦ ਤੱਕ ਅਗਲਾ ਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੈਰ ਚੱਟਣ ਤਕ
ਜਾਂਦੇ ਸੀ ॥

ਜੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਥਾਣੇ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਥਾਣੇਦਾਰ
ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੱਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ, ਜੇ ਕੋਰਟ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਕੋਈ
ਵੀ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸੂਲੀ ਨਾ ਚੜ੍ਹੇ ਤੇ ਕਸ਼ਾਰਵਾਰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਘੁੰਮੇ ॥

ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ
ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਭਰੇ ਹੋਏ ਲਿਫਾਫੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ
'ਚ ਤੇ ਖਾਲੀ ਰੂੜੀ ਤੇ ਪਏ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਣਗੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ
ਕੁਝ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਦਰ ਵੀ ਘਟਾ ਦੇਣਗੇ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ
ਲੋਕ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬੇਵਜ਼ਾ
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋ
ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਓ ਕੋਈ ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇਖੇਗਾ ਭਲਾ ਹੁਣ ਰੱਬ ਕੀ
ਦੇਖੇਗਾ ਸਾਰਾ ਤੇ ਬਦਲਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਲੈ ਲਿਆ।

ਹੱਲੇ ਤੱਕ ਉਹ ਦੌਲਤ ਬਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮਰੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਕਰ ਸਕੇ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਏ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ
ਸੰਭਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੁੱਤੀ ਵਰਗਾ ਦੱਸਦਾ ਏ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਇਕ
ਜੁੱਤੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖੀਆਂ ਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀ
ਹੈ ॥

ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਅਮੀਰ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ
ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਫਸਰ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਰਦੇ ਨੇ ॥

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਛਲਾਂਗ ਮਾਰਨ ਤੇ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਵਾਪਰਨਗੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਡੁੱਬ ਜਾਣਾ ਏਂ ਜਾਂ ਤੈਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਉਂਗੇ ॥

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸਤ ਚੌਵੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਕਤ ਤੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਆ
ਗਏ ਹੋ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾ ਸਮੇਂ
ਕਿਉਂਕਿ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ॥

ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਵੀ ਚਲਾਕੀ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ
ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ
ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ
ਕੋਈ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਫਲਾਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖੀ ਸੀ ਮੇਰਾ ਤਾਂ
ਕੰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕੋ ਅਰਦਾਸ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜ਼ਰਾ
ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਨੇ ਰੱਬ ਤਾਂ ਇੱਕੋ
ਹੀ ਆ ਰਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਅਲੱਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਂ ਪਰ ਮੰਜ਼ਿਲ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ ॥

ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਜੀਣਾ ਸਿੱਖੋ ॥

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ
ਜਾਦੇ ਨੇ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਮਿਲੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ
ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ॥

ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਰੋਣਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਅਗਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿਆ ਕਰੋ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਕਹਿਣ
ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਰੱਬ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ
ਦਵੇ ॥

ਪੈਸੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਲੱਖਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਅਕਲ ਧੇਲੇ ਦੀ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ॥

ਹਰ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਕਿਤਾਬ ਵਾਂਗੂੰ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਇਆ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ
ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਤੇ ਪਾੜਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇ ॥

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਸਾਬੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਮਿਲੇਗਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲਾਇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਹ
ਕਹਿ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥

ਇਕ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿੱਠ ਘੁੰਮਦੇ ਸਾਰ ਡੰਗ ਮਾਰਨ ਲੱਗ
ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪਣਾ ਦੱਸਦੇ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ ਇੰਨੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਨੀ ਘਟੀਆ ਹਰਕਤ
ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਗਏ ॥

ਨਵੇਂ ਫੀਚਰ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ
ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪਡੇਟ ਰੱਖੋ ॥

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਆਂ
ਦੀ ਬਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚਲਦੇ ਹੋ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ
ਹੈ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਕਵਾਸ ਨੂੰ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰ ਦਿਓ ॥

ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾੜੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗੇ
ਲੋਕ ਹੀ ਪਸੰਦ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ॥

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਾਫਤ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਤਕਲੀਫ਼ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੁੱਠੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਜੋਗੀ ਆ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਆਪ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਹੀ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ॥

ਮਾੜੇ ਟਾਇਮ ਵਿਚ ਲਏ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਦਿਨ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ॥

ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਸਾਬੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਸਰਤ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਤਾਂ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਗੀਆਂ ॥

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ॥

ਇੱਕ ਵੀਲੂ ਚੇਅਰ ਤੇ ਬੈਠਾ ਇਨਸਾਨ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ ਦਿਮਾਗ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ
ਕਈ ਲੋਕ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ
ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ॥

ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਿੜੇ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਰਝਾਏ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕੀਂ ਅਕਸਰ ਗਮਲਿਆਂ
'ਚੋਂ ਪੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ॥

ਮਾੜੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿਆ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਖਰਾਬ
ਬਲਬ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਫਿਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਨਮ ਲਵੇਗੀ ॥

ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਰੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਜਖਮ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਨਮਕ
ਹੱਥ ਚ ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਬੇਕਦਰੇ
ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੋ ਜੇ ਕੋਈ ਰੁੱਸਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਦਫ਼ਾ ਕਰ ਦਿਓ ਜੇ ਕੋਈ ਬਦਲ
ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ॥

ਜੇ ਮੂੰਹਾਂ ਉਪਰ ਮੁੱਛਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰੱਖਣੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਦਿਲ ਵੀ
ਛੋਟਾ ਨਾ ਰੱਖੋ ॥

ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੀਬ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਉਣਾ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਦਾਨ ਕਰਦੇ
ਨੇ॥

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾੜਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ਲੋਕ ਸੈਕਿੰਡਾ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਤੋਂ ਵੀ
ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਘੰਟਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ
ਵਾਲੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਫੜ ਲੈਂਦੇ ਨੇ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ
ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬਾਅਦ ਚ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਵੀ ਮਿਲ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਸੁਪਨੇ ਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ ॥

ਸਟੇਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਦੁੱਖ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ
ਰਹਿਣਗੇ ॥

ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਚਾਹੇ
ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦੁਆ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ॥

ਅਕਸਰ ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਲੋਕੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦਮ
ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਦੂਜਾ
ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ॥

ਕਦੇ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਏ ਕਦੇ ਹਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ ਮਾੜਾ
ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਘਾਹ ਤੇ ਵੀ ਜੁਰੂ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਤਮਾਸਾ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤਾ ਵੀ ਹੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਕਤ ਆ ਪਿਆ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥

ਕਿਸੇ ਪੱਤੇ ਤੇ ਪਈ ਤ੍ਰੇਲ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਰ ਹੀ
ਤੁਸੀਂ ਡਗਮਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਵੈ ॥

ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿੱਠਾ ਖਾਣਾ ਦੌਨੋਂ ਹੀ
ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਨੇ ॥

ਕਿਸੇ ਦੀ ਫਟੀ ਹੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕੀ ਪਤਾ ਜੋ ਅੱਖਰ ਹੱਲੇ
ਵੀ ਬਚੇ ਪਏ ਨੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦੇ
ਹੋਣ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੀ
ਰਾਤ ਵੀ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ॥

ਰਾਤ ਮੁੱਕਣ ਤੱਕ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਦੀ ਉਹ ਦਿਨ ਦੇ
ਰਾਜੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਇਨਸਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਦੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚਾਰ ਮੌਢਿਆਂ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਗੰਨੇ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੇ ਛਿੱਲਿਆ ਤੇ
ਜੀਭ ਨੂੰ ਜੋ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਉਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਸਖਤ
ਮੇਹਨਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਨੰਦ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਸੁੱਤੀ ਅਂ ਘਬਰਾਓ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਬਸ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ
ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸੌਣ ਦਿਓ ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ
ਅਨੁਸਾਰ ਢਲ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖ ਲਵੇ ॥

ਗੁੰਦ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚੁੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਪਰ ਟੁੱਟੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋੜਨ
ਲਈ ਸਦੀਆਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ॥

ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਚ ਫੁੱਟਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ॥

ਰੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹਵਾਵਾਂ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰ
ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉੱਡਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਹਵਾ ਹੀ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇਰੀ ॥

ਕੁੱਲੀਆਂ ਤੋਂ ਮਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਲੋਕੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਵੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੱਤ ਪੱਕੀ ਆ ॥

ਸੱਪ ਕੰਜ ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲੱਗਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੰਦਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਾਣ ਪੀਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੈ ਉਹ ਡਾਈਟ ਤੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਹੀ
ਬੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ॥

ਰੋਹਬ ਸਿਰਫ ਮਾੜਿਆਂ ਉਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਕਿਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕ
ਗੋਡੇ ਫੜਦੇ ਨੇ ॥

ਅਧਿਆਪਕ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਚਾਹੋ ਪਾਣੀ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ ॥

ਜੇ ਵਕੀਲ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਸੱਚ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ॥

ਜੇ ਡਰਾਈਵਰ ਗੱਡੀ ਸਹੀ ਨਾ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਜੀਭ
ਸਹੀ ਨਾ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ॥

ਇਕ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਚ ਰੱਖਿਓ ਕਦੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ
ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ॥

ਝੂਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨਾਲੋਂ ਕੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਸੌਂ ਗੁਣਾਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਪਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨੀ॥

ਬੇਵਜਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਅੰਰਤ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਉੱਪਰ ਗਲਤ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਨਾਮੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਰਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨਾ ਫਿਰ ਬੜਾ ਹੀ ਅੰਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਸਿੱਖ ਲਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਂ
ਬਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਵਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਫੇਵਰਟ ਡਿਸ਼ ਅੰਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਖਾਣ ਨੂੰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ॥

ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮੂੰਹ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਤੇ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਪਰਾਇਆ ਹੋਵੇ
ਉਹ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਸੱਪਾਂ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅੰਨ ਔਫ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ॥

ਅਗਲਾ ਜਨਮ ਕੀਹਨੇ ਦੇਖਿਐ ਤੂੰ ਏਸੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾ ਰੱਖੀਂ॥

ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਛੇਤੀ
ਹੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ॥

ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਅਸੀਂ ਇਹਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਕਈ ਵਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ
ਐਸੀ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਂਦੀ ਆ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਬੂਹੇ ਖੜਕਾਉਣੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ॥

ਔਰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸੀਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਬਿਲਾਫ਼ ਨੇ ਡਰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ॥

ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾ ਸਮਝੋ ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਬ ਤਖ਼ਤੇ ਬਦਲਣ ਲੱਗਾ
ਟੈਮ ਨੀ ਲਾਉਂਦਾ ॥

ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਓ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੱਲ
ਤਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾ ਲਓ ॥

ਮਿਹਣਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੈਅ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ
ਹੈ ਜਦ ਆਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੀਕਾਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਨੇ॥

ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨ ਦੇ ਬੜੇ ਰਸਤੇ ਨੇ ਪਰ ਜੰਮਣ ਦਾ
ਰਾਹ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ ॥

ਸਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਣ
ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜੀਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ
ਛੱਡ ਤਾਂ ॥

ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਨਾਬ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਸ਼ੈਤਾਨ ॥

ਅੰਤ ਹੀ ਕੋਈ ਨੀਂ ਸਾਡੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਵੀ ਤੇ ਸਾਡੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਵੀ ॥

ਮੇਰੇ ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਨਾ ਪੁੱਛ ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉੱਪਰ ਯਕੀਨ
ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ॥

ਕੋਈ ਅੱਜ ਬਦਲ ਗਿਆ ਕੋਈ ਗੱਲ ਬਦਲ ਗਿਆ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਜੋ ਵੀ ਆਇਆ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ॥

ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਵੀ ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਵੀ ॥

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਿਊਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਫਿਰ ਕੋਈ
ਕੁੱਤਾ ਬਿੱਲਾ ਗਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਬੋਲਦਾ ਜਾਂ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਏ ਫਰਕ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ॥

ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਤੇਰੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਹੱਸਣਗੇ ਐਵੇਂ ਨਾ ਦਿਲਾ
ਜਣੇ ਖਣੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਫਰੋਲਿਆ ਕਰ ॥

ਪਰਖ ਕੇ ਬੜੇ ਛੱਡੇ ਨੇ ਵਰਤ ਕੇ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ॥

ਕੁੜੀਆਂ ਜੰਮਦੀਆਂ ਹੀ ਮੁਜਰਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਕੋਈ ਕੈਦ ਕਰ ਕੇ
ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਕਦੇ ਉਹਦੇ ਜਿੰਨਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਉਹਦੇ ਜਿੰਨਾ
ਦੂਰ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹਾਰ ਕੇ ਵੀ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਜਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ
ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ॥

ਅਸੀਂ ਬੁਝੇ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਫੂਕਾਂ ਤਾਂ ਬਬੇਰਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆ ਸੀ ॥

ਝੂਠੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਰੇਪ ਕਰਨ
ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ॥

ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿੱਦਾਂ ਦਾ ਕਹੋਗੇ ਉੱਦਾਂ
ਦਾ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ॥

ਨਵਾ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆ ਲੈ ਕੇ ਚੜੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ਬੰਦੂਕ
ਨੂੰ ਤਾਣ ਕੇ ਰੱਖਿਓ

ਤਕਲੀਫਾ ਦੇ ਵੀ ਰੰਗ ਉੱਡ ਜਾਣਗੇ, ਮੁੱਖ ਤੇ ਹਾਸੇ ਜਾਣ ਕੇ ਰੱਖਿਓ

ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਬੇਰਿਆ ਨੇ ਹੱਥ ਛੱਡਣੇ ਨੇ, ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਪਛਾਣ ਕੇ ਰੱਖਿਓ

ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਪੰਛੀ ਆਉਣਗੇ ਜਰੂਰ ਮੇਹਨਤ ਦੀ ਛੱਤਰੀ ਤਾਣ ਕੇ ਰੱਖਿਓ

ਇਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਜਿੱਤਾ ਨਿਕਲਦੀਆ ਨੇ ਹਾਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾ ਛਾਣ ਕੇ
ਰੱਖਿਓ

ਤੁਹਾਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹੀ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਵੇਗੀ, ਮੂੰਹ ਤੇ ਉੰਗਲ ਜਾਣ ਕੇ
ਰੱਖਿਓ

ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਇਹਨੇ ਕੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਉਹਦੇ ਮੂਹਰੇ ਸੈਡਲ ਆਣ ਕੇ
ਰੱਖਿਓ ॥

ਚੱਲ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਹਾਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਿੱਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ॥

ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੇਖੀ ਆ ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਵੀ
ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜ ਲੈਂਦੇ ਨੇ॥

ਬੜੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਚੰਦ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ
ਛਿੱਕੇ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ॥

ਪਿਆਰ ਕਰ ਲਵੇ ਚਾਹੇ ਬਾਂਦਰ ਕਿੱਲਾ ਖੇਡ ਲਵੇ ਪੈਣੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਛਿੱਤਰ ਈ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਆਪਣੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗਿਓਂ ਖਾਲੀ ਨਾ ਮੋੜਿਆ ਕਰੋ ਇੱਕ ਮੰਗਤਾ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ ਜੋ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਹੋ॥

ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਨੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨੀਂ
ਚਾਹਿਆ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ ॥

ਜਿਹਦੇ ਸਹਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਕੱਢਣੀ ਹੋਵੇ ਜੇ ਉਹੀ ਇਨਸਾਨ ਐਰਤ ਤੇ
ਹੱਥ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ
ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ॥

ਬੜਾ ਕੁਝ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੱਬਣਾ ਪੈਂਦਾ ਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪੇਕੇ
ਪਿੰਡ ਵਾਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ॥

ਹੱਥ ਪੂੰਝਣ ਵਾਲੇ ਪੇਪਰ ਵਾਂਗੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਕੀ ਗੱਲ ਕੁੜੀਆਂ
ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਰੇਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਅੰਨ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਨੋਟ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਦੇ ਸੱਚ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ
ਇਨਾਮ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਚੱਪਲਾਂ ਬੋੜੀ ਆ ਜੋ ਬੈੱਡ ਤੋਂ ਉਤਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ ॥

ਸਮਾਜ ਕਹਿੰਦਾ ਜੇ ਕੁੜੀ ਗਲਤੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛ ਦੀ ਪੱਗ ਮੈਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੀ ਗੱਲ ਜਦੋਂ ਮੁੰਡਾ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਫਿਰ ਫੁੱਲ ਪੈਂਦੇ ਨੇ॥

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਹੋਵਾਂ ॥

ਜਦੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਜਾਨ ਡਾਲਰ ਵੀ ਕੱਢਦੇ ਨੇ ਘਰ ਕੱਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁੰਡੇ ਵੀ ਛੱਡਦੇ ਨੇ ॥

ਸਭ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਘਰਵਾਲੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪ ਹੱਥ ਲਾ ਲਾ ਛੱਡੀਆਂ ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਜਾਣਗੀਆਂ ॥

ਡਾਇਮੰਡ ਦੀਆਂ ਝਾੰਜਰਾਂ ਦਾ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਪਿਆਰ ਚ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਹਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ॥

ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲੀਡਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਫੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ॥

ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖੂਹ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਸ ਤੇ ਠੂੰਹ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ॥

ਦਿਲ ਦਾ ਕੰਮ ਖੂਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲਾ ਲਿਆ

ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤਕ ਫੋਨ ਤੇ
ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ॥

ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰਨੇ ਸਿੱਖ ਲਵੇ ਸੁੱਤੀ ਕਿਸਮਤ ਵੀ ਜਾਗ ਉਠੇਗੀ॥

ਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦਾ ਏ ਪਰ ਜੁਬਾਨ
ਚਲਾਉਣੀ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ॥

ਤੂੰ ਦਿਨ ਬਣ ਜਾ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਫਿਰ ਇਕੱਠੇ ਚੜ੍ਹਾਂਗੇ ਤੇ ਕੱਠੇ
ਛੁੱਬਾਂਗੇ ॥

ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮੀਰਾਂ
ਦੇ ਤਾਂ ਕੁੱਤੇ ਵੀ ਕਾਜੂ ਖਾ ਕੇ ਸੌਂਦੇ ਨੇ ॥

ਐਰਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ॥

ਦਿਲ ਤੋਂ ਕਰਦੀ ਕਦਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਰੱਬ ਦੇ ਵਰਗੀ ਮਦਰ ਹੈ ਮੇਰੀ ॥

ਚੱਪਾ ਭਰ ਨੂੰ ਪਾਲ ਕੇ ਜਿਹੜੀ ਮਾਂ ਵੱਡਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਮਾਂ ਨੂੰ
ਮੱਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਈਦੀਆਂ ॥

ਮਤਲਬ ਪਿਆ ਰਹੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਜੇ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਛੇਤੀ ਭੁੱਲ
ਜਾਂਦੇ ਨੇ ॥

ਸੀਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਹੈ ਉਹੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਏ ਐਵੇਂ
ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗੂ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ॥

ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਪੈਣ ਭੁਲੇਖੇ ਤੇਰੇ ਸਾਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ ਹੀ ਭਰੀਏ
ਅੜੀਏ ਘੁੱਟ ਜਿਹੇ ਅਸੀਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸੱਪ ਬਣ ਕੇ ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਮਾਰੇ ਡੰਗ
ਹਿੱਕ ਉੱਤੇ ਧੂੜ ਨਾ ਜੰਮਣ ਦਿੱਤੀ ਮੈਂ ਸਾਂਭੇ ਤੇਰੇ ਕਲਿਪ ਉੱਤੇ ॥

ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਸਾਡਾ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਏ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ
ਡਿਊਟੀ ਦਿਲ ਦੀ ਲਾਈ ਹੋਈ ਆ ॥

ਜ਼ਹਿਰ ਵਿਚਾਰੀ ਨੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਾਨੂੰ ਤੇ ਉਹ ਮਾਰ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਅਸੀਂ ਖੰਡ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ॥

ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੁਖੀ ਵਸਦੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਡਿਲੀਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਦਿਲ ਉੱਪਰ ਬਟਨ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ॥

ਸਭ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਬੁਸ਼ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮੇਰੇ ਇਕ ਨਾਨੀ ਹੀ ਜੋ ਮਾਂ ਦੇ
ਵਾਂਗੂ ਮੱਥਾ ਚੁੰਮਦੀ ਹੈ ॥

ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਆ ਇਹ ਤਾਂ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਲੱਡੂ
ਤਾਂ ਮੁੰਡੇ ਜੰਮਣ ਲਈ ਸੁੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ ॥

ਆਪਣੀ ਇਕ ਰਾਤ ਰੰਗੀਨ ਕਰਨ ਪ੍ਰਾਤਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾਲੀ
ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ॥

ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਤਾਂ
ਰੱਖਦਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ
ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ ॥

ਹਾਰ ਜਿੱਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਮੈਦਾਨ ਚ ਉਤਰ ਗਿਆ ਖਿਡਾਰੀ ਹੀ
ਵੱਜੇਗਾ ॥

ਦੋਸਤੀ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੀ ਆਈ ਹੈ ਜਦ ਵੀ ਮੂੰਹ ਫੇਰਿਆ ਪਿਆਰ
ਨੇ ਫੇਰਿਆ ਹੈ ॥

ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਹੱਥ ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਫੜ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਬਾਕੀ ਗਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ
ਮੋਹਤਾਜ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ॥

ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਣੀਆਂ
ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਰੀਰ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਬ੍ਰਕਾਅਪ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਮੈਡਲ ਬਣਦੇ ਨੇ ॥

ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਤਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਸਾਡੀ ਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਐ ਪਰ ਤੂੰ
ਕਿਉਂ ਜਾਗਦਾ ਏ ॥

ਉਸ ਦਿਨ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮਾਣ ਜਦੋਂ ਮੂੰਹੋਂ ਮੰਗੇ ਪੈਸੇ
ਦੇਣ ਤੇ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਸੌਗੀ ਕਹਿ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥

ਤਕਲੀਫ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਂ ਉਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਮੂੰਹੋਂ
ਦੱਸਦੇ ਨਹੀਂ ॥

ਜਦੋਂ ਘਰਵਾਲਾ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਅੰਰਤ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਟਾਇਮ
ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਸਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਐ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰੀ
ਹੱਥਾਂ ਗਿਆ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖਗੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਇਕੱਲੇ ਤੁਰਨਾ ਸਿੱਖੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਉਂਦੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਚਾਰ
ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ॥

ਅੰਰਤ ਨੂੰ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਨਾ ਸਮਝੋ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰੋਲਣ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥

ਤੁਹਾਡਾ ਰੁਤਬਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੌਲ ਕੁਝ ਬੋਲੇ ਵੀ ਤੇ ਅਗਲਾ ਗੱਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਾ ਕਰੇ।

ਮਾਂ ਪਿਛੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਰਵਾਏ ਵਿਆਹ ਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ॥

ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤੇ ਅਰਥੀ ਨੂੰ ਵੀ॥

ਪਤਾ ਨੀ ਰੱਬ ਦੀ ਵੀ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਸਨੇ ਹੀ ਦੂਰੀਆਂ ਵਧਾ ਲਈਆਂ ॥

ਛੱਡਣ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾ ਕਰ ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੈਨੂੰ ਗੈਰ ਬਿਨਾਂ ਝੱਲਣ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਨਾ ਹੋਈਏ ॥

ਮਤਲਬ ਕੱਚ ਕੇ ਤਿੱਤਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਪਾਂ ਨੀ ਜਦ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਈ ਬਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ ॥

ਕਈ ਵਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੱਥੇ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਸਮਝਦੇ ਆਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਲੰਕ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਘੱਟ ਬੋਲਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ॥

ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਾਮਯਾਬ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ॥

ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬੜੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਰੋਗ ਗੁਪਤ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ।

ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਾਲੀ ਇੱਟ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਦਿਲ ਦੇ ਭੱਠੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਦਾ
ਹੋਣਾ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ॥

ਉਹ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਆਸੀਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਧੇ ਰਹਿ ਗਏ ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਗੀਆਂ
ਤੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਮਾਰੀ ਹੈ ॥

ਬਸ ਲੱਗੇ ਰਹੋ ਜਦੋਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਕਰੀਬ ਹੋਵੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਸ
ਵਕਤ ਅੰਕੜਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਅੰਰਤ ਕਈ ਵਾਰੀ ਜਿਸ ਲਈ ਵਰਤ ਰੱਖਦੀ ਏ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਉਹੀ ਵਰਤ
ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਮੇਕਅੱਪ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਸ ਜਾਂਦਾ ਏ ਬਸ ਦਰਦ ਹੀ ਨੀ ਨਜ਼ਰ
ਆਉਂਦੇ ॥

ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਦੇਖਣਾ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਆਇਆ ਤੇ ਰੋਣ ਲਾ ਗਿਆ॥

ਚਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਕ ਹੋ ਕੇ ਟੱਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੱਖੇ ਕੰਡੇ ਤਿੱਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ ॥

ਜਿੰਦਗੀ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਏ ਮਕਾਨ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ
ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਛੱਡਣੀ ਹੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ॥

ਜੀਭ ਤਾਂ ਬਬੇਰਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਦੇ ਸਾਬ
ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ॥

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹੀ ਤੋੜ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ
ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ॥

ਜੇ ਮੁੰਡਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੱਸੇ ਤਾਂ ਹਸਮੁੱਖ ਪਰ ਜੇ ਕੁੜੀ ਹੱਸੇ ਤਾਂ
ਕਰੈਕਟਰਲੈਸ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਉੰਗਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ
ਅਸੀਂ ਬਾਹਾਂ ਛੜੀਆਂ ਸਨ ॥

ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅੱਕਾਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ ਵਿਆਹੁਣ ਦੀ
ਕਦੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ॥

ਰੱਬ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਬਣਨਾ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਿੱਧਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੱਥੇ ਨੂੰ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ॥

ਜਦ ਜਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੱਸਣ ਦੇ ਪਲ ਆਏ ਦੁੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ
ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ॥

ਰੱਬ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਡਰ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੀ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਮਾਰੀਆਂ ਛਾਲਾਂ ਲੱਤਾਂ ਤੁੜਵਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਬੋੜੀ ਬਹੁਤੀ ਗੈਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਕਰੋ ਕਈ ਵਾਰੀ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ
ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ ।

ਮੁਸ਼ਕੀਆਂ ਹੀ ਅੰਖੀਆਂ ਲੱਭਦੀਆਂ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ॥

ਅੰਰਤ ਦਾ ਸੂਟ ਭਾਵੇਂ ਸੌ ਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇੱਜਤ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ॥

ਕਿਸੇ ਨੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅੰਰਤ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ
ਵੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਛੁਪਾ ਕੇ ਸੁਕਾਉਂਦੀ ਸੀ ॥

ਕਿਸਮਤ ਕਹਿੰਦੀ ਇਹਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨੀਂ ਦੇਣਾ ਪਰ ਇਰਾਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਇਹ
ਹੁੰਦੀ ਕੌਣ ਏਂ ॥

ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਕਲ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਐਵੇਂ ਐਕਟਰਾਂ ਵਰਗੇ
ਦਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ ॥

ਕਿਸੇ ਪਿੱਛੇ ਇੰਨੇ ਵੀ ਪਾਗਲ ਨਾ ਬਣੋ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਗਲਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਡਾ
ਐਡਰੈਸ ਪੁੱਛਦੇ ਫਿਰਨ ॥

ਆਦਮੀ ਸਿਆਣਾ ਜੂਰੂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਔਰਤ ਜਿੰਨਾ ਸਮਝਦਾਰ ਨਹੀਂ ॥

ਦਿਲਾ ਆਪਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ
ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਐੜੇ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ ॥

ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਨਾ ਸਮਝਿਓ ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਤੜਫਦਾ ਏ ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਮਨਾ
ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਅੱਖ ਰੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੱਥ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ।

ਕਈ ਵਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਾਤਲ ਹੀ ਉਹ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਨ
ਨੰਬਰਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਈ ਲਾਈਫ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਕਦੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਲੱਗਦੇ ॥

ਕਸਮ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹੋ ਝੂਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਖਾਸ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
ਹੁੰਦੀ ਆਗ ॥

ਕੁਝ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਝ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਦਰਦ
ਛਪਾਉਣ ਵਿਚ ਉਸਤਾਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਰਾਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰੱਖਾਂਗੇ ਪਰ ਹਾਲਾਤ
ਨੌਕਰਾਣੀਆਂ ਵਰਗੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ॥

ਜਿਸ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਨਿਖਾਰ ਗਮਾਂ ਨੇ ਖਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਉਪਰ ਮੁਲਤਾਨੀ
ਮਿੱਟੀ ਵੀ ਕੀ ਕਰੇਂਗੀ ॥

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਬੋਲਦਾ ਹੋਵੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ॥

ਤੇਜ਼ ਬਾਰਸ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਛੱਤ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲੈਣ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਭੱਜੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਰਿੜ੍ਹ ਰਿੜ੍ਹ ਕੇ
ਆਉਂਦੀਆਂ ਨੇ ॥

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਰ ਪੈਰ ਤੇ ਸੁੱਟ ਸੁੱਟ ਕੇ ਦੇਖੇਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਘੜੇ
ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਹੀ ਨਾ ਜਾਇਓ ਅੜੇ ਰਿਹੋ ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਗੇ
ਦਿਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ॥

ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਤਾਂ ਉੜਾ ਐੜਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆ
ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤੇ ਕੁੱਟ ਮੈਡਮ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਪਵਾ
ਦਿੱਤੀ ਸੀ ॥

ਸਸਤੇ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਹਿੰਗੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਨੇ ॥

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਲੈ
ਜਾਓ ॥

ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ
ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ॥

ਹੈਸੀਅਤ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਐ ਪਰ ਦਿਲ ਸੋਨੇ ਦਾ ਚੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਾ ॥

ਕਦੇ ਕਦੇ ਚੁੱਪ ਹੀ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਹਰ ਬੇਵਕੂਫ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਮਾਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ॥

ਬੋੜਾ ਸੰਭਲ ਕੇ ਤੁਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਹਮਦਰਦੀ ਘੱਟ ਤੇ ਮਜ਼ਾਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ॥

ਮਾੜੇ ਟੈਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਫੌਨ ਬਹੁਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਨੀ ਚੁੱਕਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਮੰਗ ਹੀ ਨਾ ਲਵੇ ॥

ਚੁਗਲਬੋਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਛਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ ਜੋ ਹਰ ਵੇਲੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ॥

ਘੜੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਆਂ ਬਸ ਵਕਤ ਹੀ ਬੋੜਾ ਪ੍ਰਗਾਥ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇੱਜਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਘਟੀਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਣਗੇ ॥

ਹਰ ਕੋਈ ਦੱਬਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਕੋਈ ਡੈੱਡ ਬਾਡੀ ਹੋਣਾ।

ਤੰਦਰੂਸਤੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਮੁਹੱਬਤ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਚ ਪਰਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਟੀਕੇ ਵਰਗੀਆਂ ਨੇ ਤਕਲੀਫ ਤਾਂ ਦੇਣਗੀਆਂ ਪਰ ਫਰਕ ਛੇਤੀ ਪੈ ਜਾਉ ॥

ਜੇ ਕਿਸਮਤ ਸਾਨੂੰ ਜਤਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਤਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਦਿਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾ॥

ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋਜਾਂਗੇ ਮਿੱਤਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਠੋਕਰਾਂ ਤਾਂ ਸਵਾਦ ਨਾਲ ਖਾ
ਲਈਏ ॥

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਵਧੀਆ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮਾੜਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੱਚੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ
ਧਰਮਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਦੀ ਇੱਝਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹੀ ਸਵਾਰੀ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ
ਸਫਰ ਵੀ ਤੈਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਹਰ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਝੁਕੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕੁੱਥੇ ਇਨਸਾਨ
ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ॥

ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਕਰ ਦਿਓ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ
ਇਨਸਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੀ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗੀ ॥

ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਕੀ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ
ਹੈ ਕੀ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਥੋੜਾ ਮੁਸਕਰਾਉਣਾ ਸਿੱਖੋ ॥

ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇਖ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲੀ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ ਨਾ ਮਾਰੋ ॥

ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਸਿੱਖੋ ਨਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਿਲੈਕਸ ਫੀਲ
ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ॥

